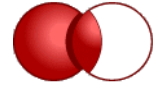

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 716 400, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

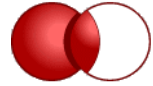
UR: 009-03/05, 018-02/05

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
BUDŽETA TUZLANSKOG KANTONA NA DAN 31.12.2004. GODINE**

Sarajevo, juni 2005. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 221 632, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**MENADŽMENTU
TUZLANSKOG KANTONA
TUZLA**

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Budžeta Tuzlanskog Kantona**. Za Izvještaj o izvršenoj reviziji koji je prikazan na str. od 1 do 21 odgovoran je menadžment Tuzlanskog Kantona. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna FBIH («Službene novine FBiH», br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon provedene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine, skrećemo pažnju na sljedeće:
  - **uspostavljeni sistem internih kontrola nije dovoljan i adekvatan u dijelu nadzora i primjene zakonskih propisa u načinu planiranja, trošenja i evidentiranja budžetskih sredstava kod korisnika za koje su odgovorni Ministarstvo za rad i socijalnu politiku, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Ministarstvo za obnovu, razvoj i povratak i Ministarstvo pravosuđa i uprave.**
  - **nije u potpunosti izvršeno usklađivanje stanja imovine, potraživanja i obaveza iskazano u knjigovodstvu sa stanjem utvrđenim popisom (inventurom), na dan 31.12.2004. godine, u skladu sa važećim zakonskim propisima.**
  - **nepostojanje kriterija za dio datih tekućih grantova pojedincima, neprofitnim organizacijama i za dio kapitalnih grantova kod Ministarstva za obnovu, razvoj i povratak.**
  - **obaveze iznosu od 1.789.199,75 KM, koje nisu bile planirane budžetom za 2004. godinu iskazane na razgraničenim rashodima, nisu evidentirane u periodu u kojem su i nastale, što je imalo za posljedicu nerealno iskazivanje rashoda i izdataka.**
4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja Budžeta Tuzlanskog Kantona za godinu koja se završava na dan 31.12.2004. godine.

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor
mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
BUDŽETA TUZLANSKOG KANTONA
za 2004. godinu

1 UVOD

Tuzlanski Kanton (u daljem tekstu Kanton) je federalna jedinica Federacije Bosne i Hercegovine, čije su nadležnosti utvrđene Ustavom Federacije BiH i Ustavom Tuzlanskog Kantona.

Zakonodavnu vlast u Kantonu vrši Skupština Kantona, dok je Vlada Tuzlanskog Kantona izvršni organ, koju čine premijer i dvanaest ministara.

Funkciju kantonalne uprave u Kantonu vrše kantonalna ministarstva, kantonalne uprave i kantonalne ustanove u skladu sa Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, kojim se određuje njihov djelokrug, rukovođenje kao i druga pitanja od značaja za njihovo organizovanje i funkcionisanje.

Sredstva za rad kantonalnih organa uprave, kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i kantonalnih propisa, utvrđuju se budžetom Kantona. Budžet Kantona u skladu sa Ustavom Kantona na prijedlog Vlade donosi Skupština Kantona. Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonom o izvršenju budžeta FBiH za 2004. godinu, Zakonom o trezoru u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta Tuzlanskog Kantona za 2004. godinu propisane su procedure izrade, donošenja i izvršenja Budžeta.

Ministarstvo Finansija Kantona u skladu sa naprijed navedenim zakonskim propisima opslužuje Budžet Kantona u dijelu izrade, donošenja, izvršenja i nadzora nad upotrebom i trošenjem budžetskih sredstava.

Kantonalni organi uprave i kantonalne ustanove mogu ostvarivati prihod u okviru svoje djelatnosti, i odgovorni su za naplatu, ubiranje i korištenje istih.

Sjedište Kantona je u Tuzli u ulici Slatina br. 2.

2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2003. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima u 2004. godini konstatovano je da se u toku revidirane godine u većem dijelu nije postupilo po preporukama prethodnog revizorskog izvještaja, iz razloga što je konačna verzija Izvještaja o izvršenoj reviziji za 2003. godinu dostavljena 18.01.2005. godine, kada je praktično završena budžetska 2004. godina.

Vlada Kantona je 15.02.2005. godine donijela Program mjera za otklanjanje nedostataka finansijskih Izvještaja Budžeta Tuzlanskog kantona za 2003. godinu (u daljem tekstu Program), kojim su utvrđene opšte

i posebne mjere i po kojima su zaduženi svi budžetski korisnici, da u domenu svojih aktivnosti otklone utvrđene nepravilnosti. Programom su također utvrđeni nosioci aktivnosti sa zadatim rokovima izvršenja postavljenih zadataka.

Obzirom na period donošenja Programa, utvrđeno je, da je u toku revidirane godine učinjen značajan napredak u dijelu koji se odnose: na popis obaveza i potraživanja i evidenciju imovine, donesen je akt o kretanju finansijske dokumentacije, Ministarstvo za rad i socijalnu politiku donošenjem internih akata i novim upošljavanjem obezbijedilo je nadzor nad radom budžetskih korisnika i centara za socijalni rad u svojoj nadležnosti, evidencija vlastitih prihoda i usaglašavanje istih sa glavnom knjigom trezora znatno je unaprijeđeno u odnosu na prethodnu reviziju, a od januara 2004. godine prešlo se za sve budžetske korisnike na jedinstven (centralizovan) obračun plaća na nivou Kantona.

3 CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je, da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija izrazi mišljenje, o tome, da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa ukupnom važećom zakonskom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizijom će se utvrditi: da li su poduzete sve mjere za ubiranje i čuvanje javnih prihoda na nivou Kantona, da li su se nadležna Ministarstva pridržavala zakonskih propisa i instrukcija, da li su isplate javnih rashoda i korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Također, cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu, povećanje javne odgovornosti za zakonitost rada, kao i uspješno i efikasno obavljanje, odnosno provođenje postavljenih ciljeva. Revizija je obuhvatila procjenu organizacije i funkcionisanja sistema internih kontrola, procjenu imovinskog i finansijskog stanja Tuzlanskog Kantona, poslovanje Vlade Kantona, ministarstava i drugih korisnika budžeta, provjeru izvršenja budžeta za 2004. godinu, te finansijske transakcije i njihovu zakonsku usklađenost i dokumentovanost. Budući da smo reviziju obavili na bazi uzorka, postoji mogućnost da neke pogreške i nepravilnosti mogu ostati neotkrivene.

Revizija uključuje i davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenju sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4 NALAZI I PREPORUKE

4.1. *Menadžment i sistem internih kontrola*

U skladu sa važećim propisima za uspostavu efikasnog sistema internih kontrola kod budžetskih korisnika odgovoran je menadžment. **Svi ministri su odgovorni za računovodstvo i internu kontrolu svojih ministarstava uključujući i budžetske korisnike i potrošačke jedinice koje spadaju u njihovu nadležnost.** U funkcionisanju sistema internih kontrola Ministarstvo finansija ima posebnu ulogu i ovlašteno je za uspostavljenje i vođenje sistema glavne knjige trezora i neophodne sisteme pomoćnih knjiga i isto je propisalo upute o načinu vršenja kontrole računovodstvenih dokumenata nadležnih ministarstava. Svim transakcijama budžeta upravlja Ministarstvo finansija putem sistema glavne knjige. Na osnovu provedene revizije nismo se mogli uvjeriti da je kod Ministarstva obrazovanja i nauke, Ministarstva pravosuđa i uprave i Ministarstva za rad i socijalnu politiku uspostavljen adekvatan nadzor i kontrola trošenja i raspolaganja budžetom odobrenih sredstva za budžetske korisnike koji spadaju u njihovu nadležnost.

Nadzor nad korištenjem budžetskih sredstava, koji je predviđen prema usvojenom budžetu i njihovom zakonskom trošenju u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH obavlja Ministarstvo finansija i Ured za internu reviziju Vlade Tuzlanskog Kantona (u daljem tekstu: Ured), koji je osnovan Odlukom o osnivanju ureda za internu reviziju 11.02.2004. godine. Ovom Odlukom nadležnosti Odjeljenja interne revizije sa

Ministarstva finansija prenesene su na Ured za internu reviziju Vlade Tuzlanskog Kantona i za svoj rad, prema navedenoj odluci, Ured odgovora Vladi Tuzlanskog Kantona.

U decembru 2003. godine Odjeljenje interne revizije donijelo je Program rada koji je Vlada Tuzlanskog Kantona usvojila 11.02.2004. godine. Prema Izvještaju o radu Ureda za internu reviziju Tuzlanskog Kantona za period 01.01. do 31.12.2004. godine, koji je Vlada Tuzlanskog Kantona usvojila Zaključkom od 05.05.2005. godine u toku 2004. godine Ured se angažovao na reviziji ustanova, osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja sa ciljem utvrđivanja i evidentiranja vlastitih prihoda, zatim pravilnog i blagovremenog evidentiranja stvorenih obaveza kod svih budžetskih korisnika i na revizije po zahtjevu koje se odnose na segmentne preglede poslovanja budžetskih korisnika, kontrolu ugovora o djelu, isplate nagrada i naknada sudijama porotnicima, primjenu Uredbe o postupku nabavke roba, ugovaranju usluga i ustupanju radova, kontrolu trošenja namjenskih sredstava i kontrolu otklanjanja nedostataka konstatovanih u Izvještaju o izvršenoj reviziji za 2003. godinu.

Kod donošenja i izvršenja, odnosno praćenja izvršenja odluka Vlade nije u potpunosti uspostavljen adekvatan sistem internih kontrola, vezano za realizaciju Zaključaka Vlade i izvještavanje o utrošku sredstava po istim. Naime provedenom revizijom u prethodnoj godini utvrđeno je da je na nivou pojedinih ministarstva (Ministarstvo za rad i socijalnu politiku) evidentan značajan iznos obaveza koje nisu obuhvaćene redovnim godišnjim popisom niti su unesene u evidenciju glavne knjige trezora. Donesena je odluka Vlade kojom je formirana komisija da izvrši vanredan popis i utvrdi stvarno stanje pomenutih obaveza i da za iste predloži način izmirenja. Do okončanja revizije vanredan popis neevidentiranih i neizmirenih obaveza nije završen i prema izjavama nadležnih okončanje istog će uslijediti u narednom periodu.

Potrebno je uspostaviti sistem internih kontrola, koji će u svim segmentima poslovanja osigurati nadzor nad praćenjem trošenja budžetskih sredstva, pridržavajući se Smjernica za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo finansija.

Da se učine dodatni naponi, kako bi se utvrdio stvarni iznos neevidentiranih i neizmirenih obaveza, sa prijedlogom načina izmirenja istih.

4.2. Sistem upravljanja budžetom/proračunom

4.2.1. Izrada i donošenje budžeta

Skupština Tuzlanskog Kantona 29.12.2003. godine donijela je Budžet Tuzlanskog Kantona za 2004. godinu i Zakon o izvršenju Budžeta Tuzlanskog Kantona za 2004. godinu, koji su stupili na snagu danom objavljivanja u «Službenim novinama Tuzlanskog Kantona», a primjena istih je od 01. januara 2004. godine. U toku 2004. godine Vlada Tuzlanskog Kantona donosila je odluke o unutrašnjoj preraspodjeli rashoda i izdataka unutar ili između budžetskih korisnika koje su objavljivane u službenim novinama Tuzlanskog Kantona.

4.2.2. Izvršenje budžeta Tuzlanskog Kantona za 2004. godinu

4.2.2.1. Prihodi i primici

Struktura iskazanih prihoda, primitaka i finansiranja sa indeksima ostvarenja iskazana u konsolidovanom finansijskom izvještaju prikazana je u sljedećoj tabeli:

Re d. br.	Opis	Budžet za 2004. godinu	Ostvareno u 2003. godini	Ostvareno u 2004. godini	Index (5/3)	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
Prihodi, primici i finansiranje		227.486.600	193.061.900	215.957.550	94,93	111,86
A. Prihodi i primici od 1 do 4)		227.486.600	192.909.700	215.957.550	94,93	111,95
1.	Prihodi od poreza	177.915.900	162.093.479	186.410.659	104,77	115,00
2.	Neporezni prihodi	46.303.200	28.587.603	28.365.175	61,26	99,22
3.	Potpore (grantovi)	500	880.944	52.853		6,00
4.	Kapitalni primici (prodaja opreme)		121.791	31.150		25,58
B. Finansiranje (= 5)		3.267.000	1.225.883	1.097.713	33,60	89,54
5.	Primljene otplate datih zajmova	3.267.000	1.225.883	1.097.713	33,60	89,54

Struktura **prihoda od poreza** iskazanih u konsolidovanim finansijaskim izvještajima prikazana je u slijedećoj tabeli:

Red. br.	Opis	Budžet za 2004. godinu	Ostvareno u 2003. godini	Ostvareno u 2004. godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
1.	Porez na dobit pojedinaca i preduzeća	4.785.100	4.041.624	3.803.599	79,49
2.	Porez na plaće i radnu snagu	19.518.900	18.265.339	19.768.559	101,28
3.	Domaći porezi na dobra i usluge	153.500.600	139.677.367	162.804.553	106,06
4.	Ostali porezi	111.300	109.149	33.948	30,50
Ukupno prihodi od poreza (od 1 do 4)		177.915.900	161.984.330	186.410.659	104,77

U odnosu na plan, kao što je navedeno u prethodnoj tabeli, iskazan je rast prihoda od poreza na dobra i usluge i porez na plaću i radnu snagu. Na osnovu prezentirane dokumentacije, konstatovano je, da je u toku revidirane godine saradnja sa poreznom upravom bila na zadovoljavajućem nivou, i da su se od strane Odjeljenja za planiranje budžeta Tuzlanskog Kantona u saradnji sa Poreznom upravom – Kantonalnim uredom u Tuzli, a u skladu sa Zakonom o poreznoj upravi, konstantno vršile analize naplate prihoda i poduzimale odgovarajuće mjere u cilju poboljšanja iste.

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 28.365.175 KM, što je u odnosu na planirana sredstva manje za 38,74 %, a u odnosu na prošlu godinu za 0,78%. Evidentirano je izuzetno nisko ostvarenje neporeznih prihoda u odnosu na plan. Najveće odstupanje iskazano je kod prihoda od pružanja javnih usluga (sopstvena djelatnost), koji su u odnosu na plan ostvareni manje za 53,98%. Također uočen je pad neporeznih prihoda i po ostalim kategorijama, a ostale budžetske naknade u odnosu na plan manje su za 33,54%, a u odnosu na prošlu godinu za 3,21%. Navedeno potvrđuje da nisu poduzimane adekvatne mjere u cilju naplate neporeznih prihoda, dok prema izjavi nadležnih razlog malog ostvarenja ove kategorije prihoda proizilazi iz nerealnog planiranja. Vlastiti prihodi u 2004. godini kod Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta sa budžetskim korisnicima koji spadaju u njihovu nadležnost iskazani su u iznosu od 8.486.970,67 KM i u ukupnoj masi vlastitih prihoda čine 80,01%. Istovremeno treba napomenuti da su ovi prihodi planirani u iznosu od 18.950.500,00 KM, što znači da je izvršenje istih u odnosu na plan svega 44,78%, tako da navedeno upućuje na, ili nerealnost planiranja, ili nepoduzimanje adekvatnih mjera u cilju realizacije i naplate ove kategorije prihoda. Ministarstvo unutrašnjih poslova Tuzlanskog Kantona vlastite prihode je iskazalo u iznosu od 1.393.330,83 KM i izvršenje istih u odnosu na plan je 98,12%. Ova dva ministarstva u ukupno iskazanim vlastitim prihodima učestvuju sa 93,15%. Ovdje također treba napomenuti da je na dan 31.12.2004. godine na razgraničenim prihodima iskazano 9.026.749,22 KM, od čega se na ustanove obrazovanja i kulture odnosi 6.412.975,32 KM.

Prihodi ostvareni od obavljanja vlastite djelatnosti koje je ostvarilo Ministarstvo unutrašnjih poslova iskazani u evidenciji glavne knjige trezora iznose 1.393.330,83 KM i u odnosu na ovu vrstu prihoda iskazanih u prošloj godini veći su za 353,41% ili 1.086.027,66 KM. Prema pomoćnoj evidenciji Ministarstva unutrašnjih poslova vlastiti prihodi koje je ovo ministarstvo ostvarilo u 2004. godine i koji se odnose na prihode od izvršenih usluga pratnje novca i specijalnih tereta i obezbjeđenja alarmnih sistema u bankama, prihodi po osnovu izvršenih usluga za polaganje vozačkih ispita koji ukupno iznose 2.637.004,12 KM. Prema evidencijama glavne knjige potraživanja za izvršene usluge Ministarstva unutrašnjih poslova na dan 31.12.2004. godine iznose 1.706.974,04 KM, što potvrđuje da nije postojalo redovno usaglašavanje potraživanja iskazanog u pomoćnim evidencijama sa potraživanjima u glavnoj knjizi trezora, a što je bila obaveza u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Uputstvom o izvršenju budžeta sa jedinstvenog računa Trezora. Napominjemo, da su ista obuhvaćena redovnim godišnjim popisom sa preuzetim stanjem iz knjigovodstvenih evidencija, bez obrazloženja o strukturi dospjeća naplate istih.

Primljene otplate datih zajmova iskazani su u iznosu od 1.097.713 KM i u odnosu na plan manje su za 66,40 %, a odnose se na primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima (903.383 KM) i primljene otplate pojedincima i neprofitnim organizacijama (182.948 KM).

S obzirom na procent naplate potraživanja za izvršene usluge budžetskih korisnika i datih zajmova u odnosu na planirani iznos, ne može se potvrditi da su u potpunosti poduzimane adekvatne mjere i da su iscrpljene sve zakonske mogućnosti u cilju naplate potraživanja i povrata pozajmljenih sredstava.

Potrebno je vlastite prihode koje ostvaruju budžetski korisnici evidentirati u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Uputstvom o izvršenju budžeta sa jedinstvenog računa Trezora.

Da Vlada Kantona u saradnji sa resornim ministarstvima kontinuirano radi na poduzimanju adekvatnih mjera u cilju što potpunije naplate vlastitih prihoda i pozajmljenih sredstava, kako bi se neporezni prihodi i primici od finansiranja realizovali u planiranim veličinama.

4.2.2.2. Rashodi i izdaci budžeta Tuzlanskog Kantona za 2004. godinu

Ukupno rashodi, izdaci i finansiranje u 2004. godini iskazani su u iznosu od 197.814.177 KM i predstavljaju ostvarenje u odnosu na budžet/proračun 86,96 %, a struktura istih je prikazana u sljedećoj tabeli:

Red. br.	Opis	Budžet za 2004. godinu	Ostvareno u 2003. godini	Ostvareno u 2004. godini	Indeks (5/3)
1	2	3	4	5	6
UKUPNO (A+ B)		227.486.600	185.170.924	197.814.177	86,96
A. UKUPNO IZDACI (I+II +III)		224.347.104	180.924.984	196.463.993	87,57
I TEKUĆI IZDACI (a+b+c+d+e)		214.007.470	176.384.799	189.456.406	88,52
a.) Plaće i naknade troškova zaposlenih (od 1 do 2)		116.137.801	106.581.959	113.365.222	97,61
1.	Bruto plaće i naknade	96.819.424	94.227.290	95.445.797	98,58
2.	Naknade troškova zaposlenih i skupštinski zastupn.	19.318.377	12.354.669	17.919.425	92,76
b) Doprinosi poslodavca (= 3)		13.147.566	11.586.904	12.552.915	95,48
3.	Doprinosi poslodavca	13.147.566	11.586.904	12.552.915	95,48
c) Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)		39.715.616	24.492.771	26.081.165	65,67
4.	Putni troškovi	2.170.602	1.117.050	1.173.102	75,31
5.	Izdaci za energiju	4.579.948	3.653.575	3.448.928	77,54
6.	Izdaci za komunalne usluge	3.445.578	2.571.576	2.671.815	72,34
7.	Nabavka materijala	4.716.133	3.309.569	3.411.495	72,34
8.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	1.181.135	861.209	810.802	68,64
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	1.068.330	821.893	806.026	75,45
10.	Izdaci za tekuće održavanje	2.665.254	1.679.201	1.763.038	66,15
11.	Izdaci za osiguranje, bankarske usluge	878.890	441.512	370.448	42,15
12.	Ugovorne usluge	19.009.746	10.037.186	11.625.511	61,16
d) Tekući grantovi (od 13 do 17)		44.883.887	33.494.353	37.380.745	83,28
13.	Grantovi drugim nivoima Vlade (općine i grad)	1.292.108	1.834.118	688.830	53,31
14.	Grantovi pojedincima	31.785.800	23.614.435	26.950.890	84,79
15.	Grantovi neprofitnim organizacijama	9.763.979	6.728.273	7.959.552	81,52
15.	Subvencije javnim preduzećima	1.412.000	1.214.624	1.349.990	95,61
17.	Ostali grantovi (povrati poreza)	630.000	102.903	431.483	68,49
e) Izdaci za kamate i ostale naknade (28)		122.600	228.812	76.359	62,28
18.	Kamate na domaće pozajmljivanje	122.600	228.812	76.359	62,28
II KAPITALNI IZDACI (19 + 25)		9.739.634	3.843.783	6.411.937	65,83
f) Izdaci za nabavku stalnih sredstava (od 19 do 23)		8.809.634	3.813.783	5.521.937	62,68
19.	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	300			
20.	Nabavka građevina	1.176.520	354.236	1.048.459	89,11
21.	Nabavka opreme	4.672.350	2.317.771	2.519.774	53,03
22.	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	84.000	151.936	51.496	61,31
23.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	2.876.464	989.840	1.902.208	66,13
g) Kapitalni grantovi (24+25)		930.000	30.000	890.000	95,70
24.	Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade	430.000	25.000	390.000	90,70
25.	Kapitalni grantovi pojedincima i neprof. organiz.	500.000	5.000	500.000	100,00
III OSTALE ISPLATE (POZAJMLJIVANJE)(26)		600.000	696.402	595.650	99,28
26.	Pozajmljivanje pojedincima i neprofitnim organiz.	600.000	696.402	595.650	99,28
B. OTPL.PRIMLJ. ZAJMOVA I KREDITA (27-28)		3.139.496	4.245.940	1.350.184	43,01
27.	Spoljne otplate	29.000			
28.	Otplate domaćeg pozajmljivanja	3.110.496	4.245.940	1.350.184	43,01

Bruto plaće i naknade plaća zaposlenih iskazane su u iznosu od 95.445.796,68 KM, što je u odnosu na planirana sredstva manje za 1,42%, a u odnosu na prošlu godinu više za 1,29%. Isplata navedenog iznosa odnosi se na sve korisnike čije finansiranje se vrši iz budžeta Kantona.

Budžet Tuzlanskog Kantona za 2004. godinu usvojen je na bazi 9.861 uposlenika, a prema podacima Službe centralizovanog obračuna plaća na dan 31.12.2004. godine u Kantonu je ukupno bilo uposleno 9665 djelatnika za koji se vršio obračun i isplata plaća. Iako je Tuzlanski Kanton je od 01.01.2004. godine prešao na centralizovan obračun i isplatu plaća, naknada i drugih materijalnih prava zaposlenih i spoljnih saradnika kod budžetskih korisnika, po principima ujednačenosti sistema koji je u upotrebi u Vladi Federacije BiH i u toku 2004. godine ostala su neriješena pitanja u dijelu isplate najniže plaće u skladu sa Općim Kolektivnim ugovorom za teritoriju Federacije BiH, kojim su između ostalih pitanja vezanih za osnovna prava i obaveze zaposlenika i poslodavaca u oblasti radnih odnosa uređena i visina najniže plaće. Na osnovu Odluke o utvrđivanju roba, usluga i radova posebne namjene, interesa i okolnosti, koji su izuzeti od primjene Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova za kantonalna ministarstva finansija u FBiH, koji je donijela Vlada Federacije 06.02.2004. godine i kojom su definisani robe, usluge i oprema posebne namjene interesa i okolnosti, a koje se odnose na aplikativni softver za centralizovan obračun i isplatu plaća i kadrovsku evidenciju, za sve budžetske korisnike na nivou Kantona. Vlada Kantona je Odlukom o davanju saglasnosti koju je donijela 26.01.2004. godine dala saglasnost na zaključivanje ugovora sa doo «Ocean» Travnik u cilju realizacije poslova centralizovanog obračuna plaća, naknada i drugih materijalnih prava zaposlenih i spoljnih saradnika kod budžetskih korisnika Tuzlanskog kantona. Ovaj ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme. U više navrata Ministarstvo finansija obraćalo se zahtjevima za određene probleme utvrđene u načinu funkcionisanja ugovorenog softvera, koje se prema ugovoru ne mogu smatrati dodatnim uslugama, ali isti nisu riješeni. Također treba napomenuti da je i u 2004. godini vršen obračun doprinosa za socijalnu skrb, koji nije imao zakonskog osnova i koji je uvećao bruto plaće u iznosu od 941.764,10 KM.

Naknade troškova zaposlenim i skupštinskim zastupnicima iskazane su u iznosu od 17.919.425,36 KM, što je u odnosu na planirana sredstva manje za 7,24%. Povećanje ovih naknada za razliku od bruto plaća je znatno veće i u odnosu na prošlu godinu i iznosi 45,04%. U okviru navedenih izdataka su i izdaci za topli obrok, koji su iskazani u iznosu od 11.264.175,75 KM i čine 62,86% od ove grupe izdataka. Izdaci za regres za godišnji odmor iznose 1.791.156,00 KM, prevoz na posao i sa posla 3.146.596,63 KM i otpremnine i razne pomoći 907.578,47 KM. U okviru ovih izdataka na ime naknada skupštinskim zastupnicima i naknada za paušal poslanicima u Skupštini Kantona, isplaćeno je iznos od 416.868,48 KM. Odlukom o utvrđivanju plaća i naknada funkcionera koje bira i imenuje Skupština Tuzlanskog Kantona i naknada za vršenje funkcije poslanicima u Skupštini Tuzlanskog kantona regulisano je pravo i način stalne mjesečne novčane naknade i naknade određenih materijalnih troškova i drugih primanja poslanika u Skupštini Kantona. Treba napomenuti da su na ovoj poziciji evidentirani i izdaci za naknade za rad u komisijama, naknade stručnim saradnicima sa pripadajućim porezima i stipendije studentima koji u suštini ne predstavljaju naknade troškova zaposlenih. Povećanje naknada troškova zaposlenim uzrokovano je povećanjem dnevnog iznosa naknada za topli obrok sa 4,00 na 6,00 KM, zatim u 2004. godini je prvi put poslije niza godina isplaćen regres za godišnji odmor u iznosu od po 200,00 KM po zaposlenom za sve budžetske korisnike, a također su povećani i izdaci za otpremnine prilikom odlaska u penziju u odnosu na prošlu godinu i iste se najvećim dijelom odnose na korisnike Ministarstva pravosuđa i uprave, jer su isplate vršene sudijama prilikom odlaska u penziju u skladu sa Zakonom o visokom sudskom i tužilačkom vijeću FBiH. Kod isplata naknada za prevoz na posao i sa posla kod korisnika za koje je nadležno Ministarstvo pravosuđa i uprave konstatovano je da su uposlenicima isplaćivani različiti iznosi naknada za iste relacije o čemu je 08.06.2005. godine Ministar pravosuđa i uprave obavijestio sve korisnike, sa obavezom da rukovodioci pravosudnih organa analiziraju navedene troškove i da po istim poduzmu odgovarajuće mjere. U protivnom ministarstvo neće priznavati ovu vrstu troškova.

Potrebno je da se od strane Vlade Kantona preispitaju uslovi i kriteriji načina ostvarivanja prava na naknade utvrđene Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koje nemaju karakter plaće i internim aktima budžetskih korisnika, a posebno u pogledu opravdanosti visine naknada, načina isplate pojedinih propisanih naknada, kao i nadzora nad korištenjem istih.

Preispitati odredbe zaključenog ugovora sa «Ocean» doo Travnika u dijelu dodatnih usluga, a sve u cilju rješavanja utvrđenih problema kod primjene aplikativnog softvera.

Rashode i izdatke evidentirati na propisanim pozicijama u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Izdaci za materijal i usluge u toku 2004. godine iskazani su u iznosu od 26.081.165,36 KM i u ukupnim rashodima i izdacima na nivou Kantona isti su učestvovali sa 13,18% i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 1.588.394,00 KM ili 6,09%. Ured za zajedničke poslove kantonalnih organa Tuzlanskog kantona nadležan je za ugovaranje usluga i nabavku materijala za kantonalne organe uprave (ministarstva, osim MUP-a) koji je i provodio procedure vezane za nabavku i ugovaranje. Na poziciji izdataka za materijal i usluge evidentirani su i izdaci koji se odnose na korisnike (niže potrošačke jedinice, sudove i ustanove obrazovanja i kulture) za koje nabavke nije vršio ovaj Ured i za koje nisu utvrđene procedure od strane nadležnog organa u Kantonu. Nad ovakvim načinom nabavke nije obezbijeđen adekvatan nadzor od strane resornih ministarstva, koja u svojoj nadležnosti imaju niže potrošačke jedinice, što može uticati na povećanje ukupnih rashoda kako na nivou kantona, kao cjeline, tako i pojedinih ministarstava koja su nadležna za budžetske korisnike (niže potrošačke jedinice).

Naknade za putne troškove, a posebno troškove dnevnica u zemlji kod korisnika za koje je nadležno Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta priznavane su i isplaćivane u različitim iznosima, za koje se ne može potvrditi da su vršene u skladu sa Uredbom o naknadama za putne troškove i utvrđenim procedurama. Prilikom pravdanja putnih troškova nisu vršene adekvatne kontrole, što je posebno izraženo kod priznavanja vremena provedenog na putu i naknade troškova za upotrebu vlastitog auta u službene svrhe, što je dovodilo da su u pojedinim slučajevima iste isplaćuju u većim iznosima od propisanih, a samim tim i do uvećanja izdataka na datim pozicijama.

Izdaci za telefonske i poštanske usluge koji su u sastavu izdataka za komunalne usluge iskazani su u iznosu od 2.079.874,94 KM i isti u ukupnim izdacima za materijal i usluge učestvuju 7,97%. Za kontrolu i ograničenje ovih izdataka 21.06.2004. godine donesena je Odluka Vlade o korištenju mobitela u kantonalnim organima uprave i upravnim ustanovama, službama i drugim tijelima uprave Tuzlanskog Kantona, Kabinetu predsjednika Vlade i javnim ustanovama. Ovom Odlukom regulisana je visina mjesečnih troškova koji se priznaju uposlenim za pokriće nastalih troškova mobitela. Odlukom je također utvrđeno kojim rukovodećim službenicima i do kojeg iznosa se priznaju troškovi, s tim da su rukovodioci organa uprave obavezni sačiniti spisak službenika kojima je odobreno pravo korištenja mobitela i donijeti rješenje o obustavi od plaće za iznos koji prelazi iznos utvrđen Odlukom. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je, da se navedene Odluke nisu pridržavali svi budžetski korisnici, što se posebno odnosi na korisnike za koje je nadležno Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta i Ministarstvo pravosuđa i uprave.

Izdaci za gorivo i tekuće održavanje iskazani su u iznosu 2.573.839,63 KM, od čega se na tekuće održavanje odnosi 1.763.037,42 KM. U odnosu na prethodnu godinu ovi izdaci su veći za 1,32% i utvrđeno je da se u većini slučajeva ne vrši kontrola utroška goriva, niti se vodi evidencija o korištenju službenih vozila. Korisnici nisu donijeli procedure o načinu kontrole utroška goriva i pravu korištenja službenih vozila, što može dovesti do povećanja izdataka na ovoj poziciji.

Unajmljivanje imovine i opreme u toku revidirane godine iskazano je u iznosu 806.026,42 KM i za 1,93% je manje u odnosu na prošlu godinu, ali problem ove kategorije izdataka ostao je isti kao u prošloj i ranijim godinama i najvećim dijelom odnosi se na plaćanje zakupnine za smještaj organa uprave na nivou Kantona. Bez obzira na preporuke date u prethodnom revizorskom izvještaju, nisu poduzimane odgovarajuće mjere u cilju trajnog rješavanja ovoga problema.

Potrebno je da se od strane resornih ministarstva koja u svojoj nadležnosti imaju niže potrošačke jedinice utvrde procedure načina nabavke materijala, roba i usluga, a sve u cilju racionalizacije ukupnih rashoda.

Potrebno je da se izdaci za službeno putovanje priznaju i isplaćuju u skladu sa Uredbom o naknadama za putne troškove, s tim da se posebna pažnja posveti kontroli obračuna putnih naloga u dijelu vremena provedenog na službenom putu i priznavanja stvorenih troškova.

Da se za sve budžetske korisnike dosljedno primjenjuje Odluka Vlade o korištenju mobitela.

Da se u cilju smanjenja troškova goriva i tekućeg održavanja uspostavi adekvatna kontrola nad korištenjem i održavanjem istih.

Da se od strane nadležnih u Kantonu poduzmu adekvatne mjere u cilju trajnog i cjelovitog rješavanja smještaja organa uprave.

Ugovorene usluge predstavljaju značajnu stavku u okviru izdataka za materijal i usluge i iskazane su u iznosu od 11.625.511,19 KM, a najvećim dijelom se odnose na izdatke za ugovore o djelu i privremene i povremene poslove, autorske honorare, usluge bolničke zaštite, izdatke za reprezentaciju, kompjuterske usluge, usluge medija, štampanja, javnog informisanja, zatezne kamate, stručne usluge, usluge održavanja konferencija, stručnog obrazovanja i usavršavanja, specijalizacije, izdataka za stručne ispite i ostalih usluga.

Naknade po osnovu ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima iskazane su u neto iznosu od 4.816.895,19 KM (bruto iznos 6.332.829,39 KM) i u ugovorenim uslugama iznose 54,47%. Najveći dio ovih usluga evidentiran je kod ustanova osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja i iste se odnose na različite vrste usluga, od usluga za obavljanje vanrednih ispita, redovne nastave, plaćanja spoljnih saradnika na univerzitetu, različite vrste edukacije, isplate naknada plaća pripravniciima i sl. i iste su u neto iznosu iskazane 4.348.268,83 KM. Dio ovih usluga je evidentiran i na izdacima «ostalih usluga», što se posebno odnosi stvorene obaveze po osnovu naknada raznim komisijama iz ranijeg perioda (prethodnih godina), tako da ova kategorija izdataka ne predstavlja konačan iznos utrošenih sredstva ove vrste, niti se od strane revizorskog tima može u potpunosti potvrditi.

Izdaci po osnovu ugovora o djelu koji su teretili Ministarstvo za rad i socijalnu politiku odnose se na isplate naknada članovima upravnog odbora Javne ustanove Dom za djecu bez roditeljskog staranja Tuzla i naknada za stalno angažovanje ljekara u ovom Domu. Prema Odluci Upravnog odbora iz 2001. godine vršene su mjesečne isplate u iznosu od po 200,00 KM, a na osnovu ugovora koji su zaključeni sa ljekarima još 1998. godine. Također značajni iznosi ove kategorije izdataka su i izdaci za članove komisija za ocjenu sposobnosti za rad i privređivanje, postojanje potrebe za pomoć i njegu drugog lica i postojanje osnova za ostvarivanje prava na osposobljavanje za život i rad koje su formirane u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom i čija naknada je regulisana odlukama ministra Ministarstva za rad i socijalnu politiku. Ne postoji adekvatan nadzor nad radom ovih komisija i isplate naknada članovima vrše se bez suštinske kontrole. Primjera radi, broj obrađenih predmeta je izuzetno veliki za vremenski period za koji se izvrši obrada, i plaćena sredstva po istom su izuzetno visoka i terete kategoriju davanja licima koja su u statusu socijalne pomoći (stalna novčana pomoć, i tuđa njega) a da nije izvršena stvarna kontrola istog.

Na poziciji Ministarstva zdravstva na osnovu ugovora o djelu iskazan je iznos od 5.300,00 KM (neto iznos) koji se odnosi na isplatu naknada po ugovoru za obavljanje računovodstvenih poslova i poslova pružanja stručne ekonomske pomoći za potrebe Ministarstva zdravstva. Napominjemo da je ugovor o djelu zaključen na neodređeno vrijeme (do prestanka potrebe za navedenim poslovima) i da računovodstvene poslove za predmetno ministarstvo, kao i za ostala ministarstva obavlja Ministarstvo finansija Kantona, čime se ne može potvrditi opravdanost stvorenog izdatka.

Na ime ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima na poziciji Ministarstva unutrašnjih poslova isplaćeno je 142.358,62 KM i najveći dio ovih naknada odnosi se na isplate članovima komisija za polaganje vozačkih ispita i naknade članovima komisija prvostepene disciplinske komisije.

Autorski honorari iskazani su u iznosu od 617.556,05 KM i najvećim dijelom (93,11%) odnose se na isplaćeni autorski honorar kod ustanova visokog obrazovanja. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da se na pojedinim ugovorima o autorskom honoraru kao korisnik autorskog djela (naručilac usluga) istovremeno pojavljuje i autor (izvršilac usluga). Naime ovdje se radi o nespojivosti funkcija, jer u ovom slučaju korisnik je visokoškolska ustanova (fakultet), koju zakonski predstavlja (zastupa) lice koje je istovremeno i autor autorskog djela. Također treba napomenuti da je dio usluga o autorskom djelu iskazan na poziciji ostalih nepomenutih usluga koje iznose 2.372.352,96 KM, što ukazuje da se od strane revizorskog tima izdaci za autorski honorar ne mogu potvrditi, jer isti nisu iskazani na propisanim pozicijama i isplaćeni su u znatno većem iznosu od onoga koji je iskazan u knjigovodstvenoj evidenciji. Na poziciji Pedagoškog zavoda Tuzla na ime autorskog honorara iskazano je 17.808,13 KM i isti se odnosi na implementaciju UNESCO Projekta za pomoć uvođenja devetogodišnjeg osnovnog obrazovanja, što se ne može potvrditi da predstavlja autorsko djelo.

Izdaci za reprezentaciju iskazani su u iznosu od 323.829,75 KM. Najveći dio navedenih izdataka odnosi se na ustanove za koje je nadležno Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta i isti iznose

150.205,14 KM, ili 46,38% od ukupno iskazanih izdataka za reprezentaciju. Bitno je napomenuti da reprezentacija iskazana kod ustanova osnovnog obrazovanja iznosi 50.243,97 KM, a kod ustanova visokog obrazovanja 56.984,84 KM i ukupno čine 71,39% izdataka ove vrste i za iste je nadležno Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta. Ostali budžetski korisnici koji su ostvarili značajne iznose reprezentacije su Ministarstvo unutrašnjih poslova, Vlada Tuzlanskog kantona, Skupština i Ministarstvo pravosuđa i uprave. Na osnovu uvida u dokumentaciju konstatovano je da od strane korisnika nisu donesene procedure iz kojih bi se moglo vidjeti ko, kada i do kojeg iznosa ima pravo korištenja sredstava reprezentacije, što je dovelo do toga da se u pojedinim slučajevima nije mogla potvrditi opravdanost stvorenih izdataka.

I pored konstatacija i preporuka koje su date u prethodnom revizorskom izvještaju i u toku 2004. godine nastavljena je praksa zaključivanja ugovora o djelu i imenovanja komisija u većini ministarstava za koje se plaćaju naknade u značajnim iznosima, i za koje se ne može u svim slučajevima potvrditi opravdanost postojanja, jer usluge istih predstavljaju redovan rad koji je u nadležnosti budžetskog korisnika.

Usluge vještačenja i advokatske usluge kod sudova za odbrane po službenoj dužnosti (990.487,83 KM) evidentirane su na poziciji ostalih nespomenutih usluga i obzirom da predstavljaju značajan iznos iste bi se trebale i planirati i evidentirati na propisanim pozicijama (troškovi vještačenja, troškovi advokatskih usluga i troškovi prototnika).

Vlada Tuzlanskog Kantona 10.06.2004. godine donijela je Zaključak kojim su svi budžetski korisnici zaduženi da prilikom zaključivanja ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima prije zaključivanja istih obezbjede suglasnost Vlade i Ureda za internu reviziju. Provedenom revizijom nismo se mogli uvjeriti da je kod zaključivanja svih ugovora ispoštovan gore navedeni Zaključak Vlade, što se posebno odnosi na Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša i Službe Skupštine Tuzlanskog kantona.

U cilju ograničenja naprijed navedenih rashoda i otklanjanja nepravilnosti utvrđenih prethodnom revizijom Vlada Kantona je 12.04.2005. godine donijela Odluku o ograničavanju rashoda budžetskih korisnika, koja je obavezujuća za sve budžetske korisnike i kojom je obuhvaćeno ograničenje putnih troškova, izdataka za usluge prevoza i goriva, izdataka za reprezentaciju i izdataka za usluge po osnovu ugovora o djelu i ugovora za privremene i povremene poslove. Navedenom Odlukom je utvrđeno da se rashodi koji su ograničeni ovom Odlukom ne mogu povećati u toku godine donošenjem odluka o unutrašnjim preraspodjelama i ista važi za budžetsku 2005. godinu.

Potrebno je da se preispita opravdanost zaključivanja ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima i formiranja svih komisija i isplate naknada po istim, uzimajući u obzir zakonom utvrđenu djelatnost ministarstava koja su zaključila ugovore i formirala komisije i da se ugovaranje i isplata naknada svode u propisane procedure.

4.2.2.2. Tekući grantovi

Tekući grantovi iskazani su u iznosu od 37.380.745,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva manje za 16,72 %, a u odnosu na prošlu godinu više za 11,60%. U ukupnim rashodima i izdacima tekući grantovi učestvuju sa 18,90%, a najveće povećanje u odnosu na prošlu godine iskazano je na poziciji grantova pojednicima i isti su u odnosu na prošlu godinu povećani za 14,13%.

Izvršena je revizija kantonalnih ministarstava koja su nadležna za realizaciju tekućih grantova iz okvira svoje djelatnosti i utvrđeno je da ministarstva, a što je ukazano i u prethodnoj reviziji nisu vršila adekvatan nadzor nad namjenskim korištenjem odobrenih i isplaćenih sredstava u vidu tekućih grantova, što je posebno izraženo kod Ministarstva za rad i socijalnu politiku.

I u toku 2004. godine kao i prethodnih godina, a što je naglašeno u prethodnom revizorskom izvještaju, jedna te ista vrsta ovih grantova (grantovi pojedincima, i grantovi neprofitnim organizacijama), javlja po istom osnovu kod Ministarstva za rad i socijalnu politiku, Ministarstva za obnovu, razvoj i povratak i Ministarstva za boračka pitanja, što može dovesti do povećanja troškova prilikom distribucije sredstava i otežati nadzor nad namjenskim korištenjem sredstava u skladu sa usvojenim programima Vlade i u krajnjem slučaju povećati troškove po ovom osnovu, kao i to da jedan te isti korisnik, po jednom te istom

osnovu ostvari pravo kod navedenih ministarstva. U toku 2005. godine poduzete su određene aktivnosti na rješavanju ovoga problema.

Grantovi drugim nivoima vlade iskazani su u iznosu od 688.829,65 KM, što je u odnosu na plan manje za 46,69 %. Navedeni grantovi se najvećim dijelom se odnose na grantove koji su teretili Ministarstvo pravosuđa i uprave u iznosu 457.790,00 KM, za troškove izvršenja mjera pritvora u KPZ Tuzla i grantovi Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u iznosu 151.243,80 KM za sredstva koja su doznačena općinama prema programu Vlade o raspodjeli sredstava naplaćenih od naknada za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe.

Kod troškova za izvršenje mjera pritvora bitno je napomenuti da se isti odnose na troškove stvorene u novembru i decembru 2003. godine i period januar – april 2004. godine, što ukazuje da isti nisu iskazani u ukupnom iznosu, odnosno da se rashodi nisu evidentirali u periodu u kojem su i nastali.

Grantovi pojedincima iskazani su iznosu od 26.950.132,10 KM i isplate istih su izvršene u za 15,21 % manje od plana. Navedeni grantovi odnose se na Ministarstvo za rad i socijalnu politiku, Ministarstvo za boračka pitanja i Ministarstvo za obnovu, razvoj i povratak.

Ministarstvo za rad i socijalnu politiku na kategoriji grantova pojedincima ukupno je realizovalo 14.829.351,36 KM odnosno 55,03% od ukupnih rashoda na ovoj poziciji, što predstavlja materijalno značajnu stavku u odnosu na ukupne rashode i izdatke na nivou Kantona. Treba napomenuti da su ovi rashodi u odnosu na prošlu godinu povećani za 37,08%, a da istovremeno nije došlo do izmjene zakonskih propisa koji regulišu ovu oblast. Od ovih izdataka za stalne novčane pomoći utrošeno je (2.587.675,77 KM), smještaj štíćenika u ustanove (1.905.099,17 KM), smještaj djece u porodice (1.253.055,25 KM), porodični smještaj odraslih (195.498,00 KM), tuđa pomoć i njega (5.501.167,00 KM), civilne invalidnine (zaštita civilnih žrtava rata) (720.431,20 KM), dječije selo «Turija» (64.288,40 KM), jednokratne pomoći (207.597,00 KM), materijalno zbrinjavanje socijalno ugroženih (204.000,00 KM), psihički razvoj i ocjena radne sposobnosti (129.940,00 KM), dženaze i sahrane sa korisnike socijalne zaštite (59.937,60 KM), zaštita porodica sa djecom (1.855.673,07 KM), SOS Dječije selo Gračanica (75.000,00 KM), za obavezno zdravstveno osiguranje socijalno ugroženih lica (69.988,90 KM). Isplate ovih davanja vrše se preko nadležnih općinskih službi i centara za socijalni rad na području kantona, gdje se i ostvaruje pravo na ista donošenjem rješenja od nadležne općinske službe.

I u toku 2004. godine nije bio obezbjeđen adekvatan nadzor nad stručnim radom ustanova socijalne zaštite koji je u skladu sa zakonom trebalo vršiti nadležno resorno ministarstvo po utvrđenom programu, čime bi se osigurao kontinuirani nadzor. Nadzor su trebali vršiti službenici sa posebnim ovlaštenjima. Listu službenika sa posebnim ovlaštenjima trebalo je utvrditi ministarstvo. Revizorskom timu je prezentirano Uputstvo o načinu vršenja nadzora nad stručnim radom ustanova socijalne zaštite i lista službenika sa posebnim ovlaštenjima koje je Ministar Ministarstva za rad i socijalnu politiku donio 22.06.2005. godine, čija primjena počinje danom donošenja. U 2004. godini nije donesen program iz kojeg bi se mogao vidjeti način, vrsta i obim nadzora nad radom ustanova socijalne zaštite i centara za socijalni rad. Zakonom je regulisano da su ustanove socijalne zaštite dužne na propisan način voditi evidenciju o korisnicima i pruženim uslugama i o tome redovno dostavljati izvještaje ministarstvu, na osnovu uputstva koje propisuje ministar. Iz prezentirane dokumentacije revizorski tim se nije mogao uvjeriti da je u revidiranoj godini obavljan nadzor u dovoljnoj mjeri i na zadovoljavajućem nivou. Primjera radi nadležni u ministarstvu ne vrše adekvatnu kontrolu nad ispostavljenim fakturama centara za socijalni rad, jer u jednim mjesecu pod jednim te istim brojem fakture, po jednom te istom osnovu fakturišu se različiti iznosi za trebovanje novčanih sredstva, što ukazuje da se ne može potvrditi tačan broj lica koja su u statusu socijalnog staranja i kojim je za predmetni mjesec potrebna pomoć. Dalje, u toku 2004. godine izdaci za tuđu pomoć i njegu povećani su čak za 55,21% u odnosu na prethodnu godinu, a s obzirom da nije došlo do izmjene zakonskih propisa nadležni u ministarstvu trebali su izvršiti analizu navedenog izdataka iz koje bi se mogao utvrditi stvarni razlog povećana ovih izdataka. Navedeno se dalje potvrđuje da je Zaključkom Vlade Kantona imenovana Komisija za vanredan popis neizmirenih obaveza po osnovu socijalnih davanja Ministarstva za rad i socijalnu politiku. Komisija je zadužena da izvrši usaglašenje neizmirenih obaveza sa centrima za socijalni rad, ustanovama za smještaj štíćenika, Zavodom zdravstvenog osiguranja, dobavljačima po osnovu prevoza učenika i obaveze po osnovu refundacije porodijskog bolovanja. Prema Izvještaju od 17.06.2005. godine koji je prezentirala Komisija, do 15.06.2005. godine izvršeno je usaglašavanje stanja sa devet centara

za socijalni rad, od kojih su za sedam centara urađeni i zapisnici o popisu obaveza i po istim neevidentirane, a stvorene obaveze Ministarstva za rad i socijalnu politiku iznose 642.997,59 KM. Izvršenim popisom bi se riješio višegodišnji problem evidentiranja i praćenja utrošenih sredstava (stvorenih obaveza) u odnosu na planirana u ministarstvu i usaglašavanje istih sa evidencijom u glavnoj knjizi trezora. Napominjemo da se ovdje radi o obavezama koje su stvorene na osnovu prava iz Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom u periodu od 2000. do 2004. godine. U prethodnom revizorskom izvještaju utvrđeno je da su u okviru izdataka grantova pojedincima evidentirane i naknade za proviziju koje su neosnovano uvećavale ove izdatke. Ministarstvo za rad i socijalnu politiku je 04.03.2005. godine zaključilo ugovor sa «JP BH POŠTA» doo Sarajevo, Centar Pošta Tuzla, kojim je regulisano da Centar pošta u ime i po nalogu ministarstva vrši isplatu pomoći i naknada na području općina Tuzlanskog Kantona. Za izvršene usluge Ministarstvo će Centru pošta plaćati naknadu u visini od 1% od ukupno doznačenih sredstava. Ugovor sa Centrom pošta je zaključen bez provođenja procedure u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Potrebno je da se u skladu sa aktima koji su doneseni u 2005. godini osigura nadzor nad radom ustanova socijalne zaštite i centara za socijalni rad, kao i da se u ministarstvu obezbijedi adekvatna kontrola faktura ispostavljenih od strane centara za socijalni rad.

Da se preispita zaključeni ugovor sa «JP BH POŠTA» doo Sarajevo, Centar Pošta Tuzla, u dijelu visine provizije za usluge izvršene od strane Centra Pošta Tuzla.

Ministarstvo za boračka pitanja grantove pojedincima je iskazalo iznosu od 8.210.078,57 KM i isti su u odnosu na prošlu godinu manji za 7,04%. Isplata ovih izdataka kao i prethodne kategorije izdataka regulisana je zakonom, u ovom slučaju Zakonom o dopunskim pravima boraca-branitelja i članova njihovih porodica i Programom korištenja sredstava (tekućih grantova) za realizaciju dopunskih prava i ostalih izdvajanja korisnicima iz oblasti boračko-invalidske zaštite koji je donijela Vlada Kantona 26.01.2004. godine. Realizacija planiranih sredstava vršena je na osnovu odluka Ministra u skladu sa kriterijima koje je donijela Vlada Kantona. Nadzor i kontrolu utrošenih sredstava u skladu sa Programom vrši Ministarstvo za boračka pitanja. Navedeni izdaci se odnose na izdatke za banjско-klimatsko liječenje, naknada putnih troškova za liječenje u inostranstvu, naknada troškova prevoza za liječenje, sredstva za lijekove, ortopedska i druga pomagala, ljekarske komisije za preostalu radnu sposobnost, stambeno zbrinjavanje RVI, PPD i DB, jednokratne novčane pomoći, novčana primanja za dobitnike ratnih priznanja, izgradnja jedinstvenih spomen obilježja i spomenika, obavezno zdravstveno osiguranje, premije osiguranja, participacija u održavanju manifestacija Dana Oružanih Snaga, pomoć djeci poginulih boraca, održavanje aplikativnog softvera za invalidnine, sredstva za invalidski sport i ostala izdvajanja. Sredstva za izgradnju spomenika planirana su u iznosu od 60.000,00 KM, a realizovana su 52.460,00. U skladu sa Programom izvještaj o utrošenim sredstvima se trebao dostaviti Ministarstvu u roku od 60 dana od dana prijema novčanih sredstava ili tačnije do 25.01.2005. godine. Jedan dio korisnika izvještaje je dostavio sa zakašnjenjem i to na zahtjev ministarstva, dok općine Banovići i Sapna navedene izvještaje nisu uopće dostavili.

Za izgradnju jedinstvenih spomen obilježja u 2004. godini utrošeno je 56.839,11 KM. Treba napomenuti da se ovi izdaci odnose se na izdatke za spomen obilježja na osnovu Ugovora o izradi i postavljanju jedinstvenih spomen obilježja poginulim pripadnicima Armije BiH i Ministarstva unutrašnjih poslova, zaključenog između «Finalis» doo i Ministarstva za boračka pitanja od 06.07.2000. godine i Anex ugovora od 15.09.2003. godine. Obzirom da radovi po ugovoru nisu završeni u ugovorenom roku, a na dan zaključenja aneksa stanje neiskorištenog avansa je iznosilo 305.528,84 KM istim je produžen rok završetka navedenih radova do konačnog utroška sredstava uplaćenog avansa. Aneks je zaključen bez prethodno datog obrazloženja za nepoštivanje obaveza i rokova po osnovnom ugovoru i neizvršavanje radova u ugovorenom roku. U momentu vršenja revizije, a prema raspoloživoj dokumentaciji stanje neiskorištenog avansa iznosi 184.689,38 KM. Također treba napomenuti da je isto naglašeno i prethodnim revizorskim izvještajem, a da od strane resornog ministarstva nisu poduzete adekvatne mjere po pitanju rješavanja ovoga problema, u dijelu koji se odnosi na zaključivanje aneksa i opravdanosti produženka roka završetka radova, kao i regulisanje potraživanja po datom avansu, ako su uzme u obzir da je isti uplaćen u julu 2000. godine u iznosu od 596.736,00 KM, a ukupna vrijednost ugovorenih radova iznosila 1.491.840,00 KM. Problem postaje još veći ako se uzme u obzir da je avans u momentu plaćanja evidentiran kao izdatak i da se po istom do 2003. godine nije ništa uradilo.

U okviru grantova pojedincima sa pozicije Ministarstva za boračka pitanja plaćane su i ljekarske komisije za ocjenu stepena tjelesnog oštećenja za pripadnike boračke populacije. Za navedeno zaključen je Ugovor o poslovnoj saradnji između Ministarstva za boračka pitanja Tuzlanskog Kantona i Javne zdravstvene ustanove Univerzitetski klinički centar Tuzla, kojim se Klinički centar obavezuje da sačini i dostavi prijedlog sastava ljekarskih komisija koje će biti imenovane od strane Ministarstva. Komisije su dužne da za potrebe ministarstva obavljaju poslove vještačenje i donošenje nalaza, ocjena i mišljenja o stepenu tjelesnog oštećenja korisnika boračko-invalidske zaštite u prvom stepenu i postupku revizije nalaza i mišljenja datih u prvom stepenu.

Grantovi pojedincima koji teretilo Ministarstva za obnovu i povratak u izvršenju budžeta iskazani u četiri kategorije rashoda i to: podrška povratku prognanih lica (1.837.777,09 KM), materijalno zbrinjavanje socijalno ugroženih (1.666.663,87 KM), zdravstveno osiguranje za raseljena i socijalno ugrožena lica (294.801,86 KM) i troškovi identifikacije tijela iz masovnih grobnica (102.508,35 KM).

Izdaci za podršku povratku prognanih lica planirani su u iznosu od 2.000.000,00 KM, i isplata istih se vršila na osnovu Odluke Vlade o utvrđivanju kriterija za korištenje sredstava Budžeta Tuzlanskog kantona za 2004. godinu za podršku povratka prognanih lica i Odluke o raspoređivanju sredstva sa ove pozicije. Navedeni izdaci su realizovani za projekt održivog povratka, sanaciju stambenih objekata povratnika (650.000,00 KM); sanacija stambenih objekata - interno raseljenih (264.971,04 KM); sufinansiranje projekta CARDS 2003 (200.000,00 KM); sanacija putnih komunikacija (294.930,00) i pomoć u hrani i sredstvima za higijenu i ostali neplanirani izdaci (48.858,05 KM). Sredstva za održivi povratak doznačena su u iznosu od 379.015,00 KM i odnose se na pomoć za proljetnu i jesenju sjetvu u iznosu od 171.225,00 KM, a ostali dio izdataka na ovoj poziciji su pojedinačne isplate u iznosima od 4.000,00 KM do 20.000,00 KM koje su isplaćivane raznim udruženjima, zatim za izgradnju vjerskih objekata, za nabavku opreme za malu privredu i sl. i iste su vršene na osnovu odluka ministra i bez prethodno utvrđenih kriterija, tako da se ne može potvrditi opravdanost isplate istih. U okviru ovih izdataka isplaćen je i iznos od 65.000,00 KM za pomoć povratnicima u Srebrenicu. I u 2004. godini nadzor nad projektima isporuke građevinskog materijala za sanaciju stambenih objekata i sanaciju putnih komunikacija obavljalo je "Društvo za razvoj Tuzla" doo za finansijsko posredovanje Tuzla, na osnovu Sporazuma o poslovnoj saradnji koji je zaključen 20.05.2003. godine između Ministarstva za obnovu, razvoj i povratak i navedenog društva. Sporazumom je regulisano je da će ministarstvo na ime naknade troškova nadzora nad izvršenjem obaveza iz ugovora naplaćivati naknadu u iznosu od 3,50% od vrijednosti izvršenih radova, koji se dokumentuju nalozima o izvršenom poslu. Ukupno isporučeni materijal i izvršeni radovi sanacije stambenih objekata i putnih komunikacija sa sufinansiranjem projekta CARDS realizovani su u iznosu od 1.409.901,04 KM i prema usvojenom sporazumu, troškovi naknade za nadzor iznosili su 49.346,50 KM, a isti su evidentirani na poziciji grantova pojedincima. U izdacima podrške povratku prognanih uključene su i obaveze iz prethodnih godina u iznosu od 137.716,60 KM, što dovodi u pitanje realnost planiranja.

Izdaci za materijalno zbrinjavanje socijalno ugroženih planirani su u iznosu od 2.000.000,00 KM, a realizovani 1.668.663,87 KM i isplata istih se vršila na osnovu Odluke Vlade o utvrđivanju kriterija za korištenje sredstava Budžeta Tuzlanskog kantona za 2004. godinu za materijalno zbrinjavanje socijalno ugroženih i Odluke o raspoređivanju sredstava sa ove pozicije. Ovim odlukama je regulisano da se za potrebe raseljenih lica subvencioniraju troškovi stambenog zbrinjavanja - zakup kod individualnih vlasnika (519.064,50 KM); troškovi alternativnog smještaja - zakup stambenih objekata za potrebe veće grupe prognanika ili više porodica (240.625,00 KM); troškovi električne energije u kolektivnim centrima i naseljima (327.930,40 KM); troškovi nabavke uglja za kolektivne centre i naselja kao najugroženije prognaničke porodice u individualnom smještaju (183.281,97 KM), troškovi hitnih intervencija u kolektivnim centrima i naseljima – tekuće održavanje (180.000,00 KM), pražnjenje kolektivnih centara (98.000,00 KM) i sufinansiranje troškova objekata kolektivnih centara i nabavka namještaja za iste (116.190,00 KM).

Na osnovu evidencija u općinskim službama gdje su raseljena lica ostvarivala ovo pravo, dostavljani su zahtjevi u Ministarstvo, koje je sačinjavalo rasporedne naloge i vršilo plaćanja (prijenos sredstava) u općinske službe. U okviru ministarstva, preko sektora za raseljena lica, između ostalog vršio se i nadzor nad isplatom ovih sredstava. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju kao i prethodne godine i u toku revidirane godine nismo se mogli uvjeriti, da se isti obavljao u potpunosti i na adekvatan način, što ukazuje na nemogućnost potvrđivanja iskazanih rashoda na ovoj poziciji. Naime po osnovu plaćanja troškova

stambenog zbrinjavanja raseljenih osoba – kirije prezentirani su različiti podaci o utrošku sredstva i kod pojedinih općinskih službi isplate su vršene u većim iznosima od iznosa koji su utvrđeni Odlukom o subvencioniranju troškova stambenog zbrinjavanja raseljenih osoba-kirija. Veće isplate od iznosa utvrđenih odlukom konstatovane su kod Službi za raseljena lica prognanike i izbjeglice u općini Banovići i Općini Kalesija.

Ministarstvo za obnovu, razvoj i povratak, i u toku 2004. godinu vršilo je plaćanje izdataka za zdravstveno osiguranje na osnovu Odluke o privremenom utvrđivanju stopa i načina obračunavanja i uplate doprinosa za osigurane osobe za koje je obveznik obračuna ili uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje nadležni organ Tuzlanskog Kantona i nadležni organ odnosno institucija za socijalnu zaštitu («Sl. novine TK» br. 1/02 od 31.01.2001. godine).

Svi naprijed navedeni izdaci evidentirani su na poziciji grantova pojedincima, iako se u pojedinim slučajevima radi o izgradnji lokalnih puteva, sanaciji objekata kolektivnih centara i nabavci opreme, kao i isplata utroška električne energije i sl. Dalje dio isplata je vršen za korisnike koji i preko drugih ministarstva ostvaruju ista ili slična prava (Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i Ministarstvo za boračka pitanja) o čemu bi se u cilju racionalizacije troškova trebala sačiniti detaljna analiza i poduzeti odgovarajuće mjere u pravcu sačinjavanja jedinstvene baze podataka za korisnike ove i sličnih kategorija davanja.

U toku 2005. godine, tačnije 30.03.2005. godine Ministar ministarstva za obnovu, razvoj i povratak donio je Uputstvo o vršenju nadzora nad odobravanjem i kontrolom utroška sredstava na ime «Podrška povratku prognanih» i Uputstvo o vršenju nadzora nad odobravanjem i kontrolom utroška na ime izdataka za «Materijalno zbrinjavanje socijalno ugroženih».

Potrebno je preispitati opravdanosti zaključenog anksa sa doo «Finalis» od strane Ministarstva za boračka pitanja i poduzeti adekvatne mjere u cilju rješavanja konačnog završetka radova na izradi jedinstvenih spomen obilježje.

Obezbjediti jedinstvenu bazu podataka za korisnike boračke populacije i lica koja u statusu socijalnih potreba na nivou Tuzlanskog Kantona u cilju smanjenja i racionalizacije troškova.

Obezbjediti u ministarstvu za rad, socijalnu politiku i raseljena lica nadzor nad radom ustanova socijalne zaštite, kontrolu izdatih rješenja o pravu korištenja sredstva socijalnih davanja.

Grantovi neprofitnim organizacijama iskazani su iznosu od 7.959.552 KM i u odnosu na plan realizacija istih je manja za 18,48%, dok su u odnosu na prošlu godinu veće za 18,30%.

Sa pozicije Vlade Tuzlanskog Kantona ovi transferi iskazani su u iznosu od 3.549.611,13 KM i odnose se na transfere koji su isplaćeni iz sredstva budžetske rezerve, a koji su realizovani po odlukama Vlade i iznose 105.500,00 KM. Za ove grantove ne može se potvrditi opravdanost plaćanja iz tekuće rezerve jer se nismo mogli uvjeriti da isti predstavljaju hitne i nepredviđene izdatke, kako je to regulisano Zakonom o izvršenju budžeta Tuzlanskog Kantona za 2004. godinu. Za manifestacije utrošeno je 221.319,00 KM i isplate su vršene dijelom za određene manifestacije, a dijelom kao pomoći raznim udruženjima, savezima, komitetima, klubovima i sportskim društvima i kretale su se između 1.000,00 KM i 20.000,00 KM i bez obzira što su planirani na budžetskoj poziciji «manifestacija» u svim slučajevima ne možemo potvrditi opravdanost isplata istih. Kao i prethodne godine isplate su vršene na osnovu pojedinačnih odluka Vlade poslije podnijetih zahtjeva tražioca i bez prethodno utvrđenih kriterija.

Za Regionalnu razvojnu agenciju u vidu transfera za troškova poslovanja za 2004. godinu na osnovu Zaključka Vlade isplaćeno je 224.212,50 ili 10,31% manje od plana. Prezentiran je Zaključak Vlade o prihvatanju Izvještaja o radu Razvojne agencije RDA Tuzla za period januar – decembar 2004. godine od 23.05.2005. godini. Istim Zaključkom Vlada je navedeni Izvještaj uputila radnim tijelima Skupštine kantona na razmatranje i usvajanje. Do momenta završetka revizije po istom nisu prezentirani skupštinski zaključci.

Na ime intervencija zaposlenicima angažovanim u procesu oživljavanje proizvodnih cjelina u toku 2004. godine isplaćeno je 1.400.000,00 KM koliko je i planirano i navedene isplate se odnose na odobrena sredstva po Odlukama Vlade Tuzlanskog kantona o raspoređivanju sredstava privrednim društvima, kao intervencija zaposlenicima angažovanim u procesu oživljavanja proizvodnih cjelina u: rudarstvu, hemijskoj industriji, metalopreradaivačkoj i elektro industriji, industriji gume i plastike, obuće i tekstila, građevinarstva, grafičkoj, drvnoj i prehrambenoj industriji. Prema Odluci Vlade iznos od 460.000,00 KM isplaćen je

Privrednom društvu DD«Tvornica transportnih uređaja«Tuzla za finansiranje Projekta oživljavanja proizvodnih cjelina proizvodnje reduktora i opreme za rudarstvo i energetiku. Dostavljen je izvještaj o utrošku sredstava u kojem se navodi da su sredstva u iznosu od 261.000,00 KM utrošena za nabavku repromaterijala i drugih usluga od čega 102.733,71 KM se odnosi na uplatu za zaostale doprinose za PIO za 19 uposlenika, a 199.000,00 KM je isplaćeno uposlenicima koji nisu bili radno angažovani. Privrednom društvu DD«Aida« Tuzla za realizaciju »Programa konsolidacije« odobrena su sredstva u iznosu od 220.000,00 KM. U toku revizije prezentiran je izvještaj o utrošku sredstava iz kojeg se vidi da su sredstva utrošena za uplatu doprinosa za penzionisanje 17 radnika DD«Aida« Tuzla u ukupnom iznosu od 102.226,00 KM i da će preostala sredstva biti utrošena za iste svrhe. Na osnovu Odluke Vlade iz marta mjeseca 2004. godine odobrena su sredstva privrednom društvu »Fabrika sode Lukavac« Lukavac u iznosu od 500.000,00 KM za izmirenje obaveza prema izvođaču radova na remontu proizvodnih postrojenja, nabavku sirovina, rezervnih dijelova i repromaterijala za nastavak proizvodnje u Fabrici sode Lukavac. Odobrena finansijska sredstva su uplaćena na račun DOO »Soda-Invest Lukavac« sa kojim je DD«Fabrika sode Lukavac« Lukavac sklopila Ugovor o poslovno tehničkoj saradnji. Prezentiran je izvještaj o utrošku sredstva.

Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva u vidu informacije Vladi Kantoni dostavlja izvještaj o ostvarenim rezultatima poslovanja privrednih društava iz oblasti industrije, energetike i rudarstva sa prijedlogom mjera. Prezentiran je izvještaj za prvo polugodište koji je Vlada Zaključkom usvojila 21.10.2004. godine. Prema informaciji odgovornih izrada izvještaja za 2004. godinu je u toku i isti do završetka revizije nije prezentiran.

Sa pozicije Vlade Kantona udruženjima na području Tuzlanskog Kantona isplaćeno je 495.500,00 KM, koliko je i planirano. U toku 2004. godine postupljeno je po preporukama prethodnog revizorskog izvještaja i doznake udruženjima su vršene u mjesečnim tranšama na osnovu Odluke o rasporedu sredstava koju je donijela Vlada Kantona u skladu sa Odlukom o utvrđivanju kriterija za raspodjelu sredstava predviđenih Budžtom Tuzlanskog Kantona za realizaciju programskih ciljeva boračkih organizacija i udruženja u 2004. godini. Boračkim udruženjima doznačena su sredstva u ukupnom iznosu od 578.857,96 KM, koliko je i planirano.

Prezentirani su izvještaji o radu udruženje, koji su po formi i sadržaju veoma različiti i iz kojih se u pojedinim slučajevima ne može u potpunosti sagledati način trošenja budžetskih sredstava.

Za pomoć u pokretanju djela proizvodnih procesa u privredi utrošeno je 1.049.579,63 KM od čega je iznos od 760.000,00 KM odobreno privrednom društvu »Polihem« u stečaju za realizaciju projekta »Program aktivnosti na remontovanju opreme poliuretanskog dijela proizvodnje u DD«Polihem u stečaju« Tuzla. Sredstva su uplaćena na osnovu Odluke Vlade Tuzlanskog kantona iz septembra mjeseca 2004. godine. Ostali dio sredstava sa ove pozicije odnosi se na doznake jednom broju preduzeća na području Kantona koja su u stečaju (Bosnia Valves Tuzla, Sineks d.d. Srebrenik, Frutex doo u stečaju, Drinjača u stečaju, Lotosice doo i dr.). Napominjemo da je Zakonom o izvršenju budžeta za 2004. godinu regulisano da će se raspored sredstava za pomoć u pokretanju proizvodnih procesa u privredi izvršiti na osnovu programa koji treba da donese Vlada Kantona. Programom je zaduženo Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva i Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva da na temelju prikupljenih i obrađenih zahtjeva koje podnesu privredna društva dostavi Vladi Kantona prijedlog privrednih društava koja ispunjavaju zadate kriterije za dodjelu budžetskih sredstava. Navedena lista privrednih društava nije prezentirana, što potvrđuje da Ministarstvo nije postupilo po usvojenom programu. Prezentirana je Odluka o utvrđivanju liste preduzeća prema kojima Vlada Kantona vrši ovlaštenja i obaveze vlasnika po osnovu državnog kapitala, ali ne i lista privrednih društava koja ispunjavaju kriterije za dodjelu budžetskih sredstva za pokretanje proizvodnih programa.

Na ime **grantova neprofitnim organizacijama koji su teretili Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta** iskazano je 2.756.108,92 KM i isti se odnose se na finansiranje fizičke kulture i sporta, nauke, izdavačke djelatnosti, kulturnih manifestacija i Javnih ustanova kulture na području Tuzlabnskog Kantona (Javna ustanova Narodna i univerzitetska biblioteka Tuzla, Narodno pozorište Tuzla i Galerija portreta Tuzla). Na osnovu prezentirane dokumentacije nismo se mogli uvjeriti da je obezbjeđen adekvatan nadzor nad trošenjem doznačenih transfera. U okviru ovih transfera evidentiran je i grant Pravnom fakultetu u Sarajevu, odjeljenje u Tuzli. U decembru mjesecu 2004. godine Ministar obrazovanja, nauke, kulture i

sporta zaključio je ugovor sa Fakultetom krimanilističkih nauka u Sarajevu za obavljanje dislocirane nastave, a Vlada Kantona sa Pravnim fakultetom univerziteta u Sarajevu za školsku 2004/05 godinu, za organizovanje dislocirane nastave i ispita na II, III i IV godini. S obzirom da je i u prethodnom revizorskom izvještaju pisano o ovom problemu i da je u okviru Tuzlanskog Univerziteta otvoren Pravni fakultet postavlja se pitanje opravdanosti zaključenog ugovora.

Potrebno je da se u skladu sa Vladinim programima i Odlukama o usvojenim kriterijima vrši dodjela sredstva privrednim društvima za pokretanje proizvodnje.

Preispitati opravdanost zaključenih ugovora Pravnim fakultetom univerziteta u Sarajevu i od strane Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta obezbijediti adekvatan nadzor nad projektima finansiranja naučno-istraživačkog rada, izdavačke djelatnosti, kulture i sporta.

Subvencije javnim preduzećima su realizovane u iznosu 1.349.990,39 KM što je u odnosu na planirani iznos manje za 4,53%. Sa pozicija Vlade Tuzlanskog kantona isplaćeno je 760.000,00 KM za Javno preduzeće Radio-Televizija Tuzlanskog kantona, koliko je i planirano sa pozicije Ministarstva trgovine i turizma 269.446,99 KM za Aerodrom Tuzla, sa pozicije Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede 78.943,40 KM i sa pozicije Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta 241.600,00 KM (subvencija troškova ishrane i smještaja studenata). Nismo se mogli uvjeriti da je uspostavljen adekvatan nadzor nad radom javnih preduzeća u dijelu u kojem se vrši subvencioniranje iz budžeta, pogotovu kada je u pitanju davanje saglasnosti na finansijske planove. Prezentirani su izvještaji o usvajanju poslovanja javnih preduzeća po kojima je Vlada donijela zaključak o prihvatanju informacije o stanju u privrednim društvima iz oblasti trgovine, turizma i saobraćaja sa ostvarenim rezultatima poslovanja, u kojima prava i obaveze vlasnika po osnovu državnog kapitala vrši Vlada Tuzlanskog kantona. Zaključak je proslijeđen Skupštini na razmatranje.

Potrebno je da se uspostavljeni nadzor nad javnim preduzećima Kantona za koja se subvencioniranje vrši iz budžeta unaprijedi u dijelu da i na finansijske planove istih Vlada Kantona daje svoju suglasnost

4.2.2.3. Kapitalni izdaci

Kapitalni izdaci iskazani su u iznosu od 6.411.937,87 KM i isti se odnose na kapitalne grantove u iznosu od 890.000,00 KM i nabavku stalnih sredstva u iznosu od 5.521.937,87 KM.

Najveći dio nabavke stalnih sredstva odnosi se na nabavku opreme u iznosu od 2.519.773,62 KM, rekonstrukcija i investiciono održavanje 1.902.207,83 KM, nabavku građevina 1.029.680,61 KM i nematerijalna ulaganja (nabavka u obliku prava) 51.496,46 KM.

Na poziciji Ministarstva Poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede izvršena je nabavka stalnih sredstva u iznosu od 158.971,12 KM i odnosi se na nabavku opreme i softvera za uspostavu evidencije i valorizacije državnog poljoprivrednog zemljišta na području Tuzlanskog kantona i nabavku vozila po sistemu staro za novo za potrebe ministarstva.

Nabavka građevina je izvršena na Općinskom sudu Živinice u iznosu od 812.520,00 KM na osnovu ugovora koji je Vlada Tuzlanskog Kantona Zaključila sa «Konjuhom» d.d. za proizvodnju i promet namještaja Živinice. Predmet Ugovora je kupoprodaja kuće, zgrade i dvorišta, sa pripadajućim nus prostorijama i nabavka je po Odluci Vlade o utvrđivanju roba, usluga i radova posebne namjene, interesa i okolnosti izuzeta od primjene odredaba Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova za Ministarstvo pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona.

Sa pozicije Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta ukupno iskazani izdaci za nabavku stalnih sredstava iznose 3.725.197,11 KM i isti se odnose na nabavku opreme u obrazovnim ustanovama i rekonstrukciju i investiciono održavanje zgrada osnovnih i srednjih škola i fakulteta. Kao i prethodne godine nabavke su raznovrsne i ne može se potvrditi da se u svim slučajevima radi o nabavci stalnih sredstava, jer na ovoj poziciji su evidentirane i nabavke računara, zavjesa, školskih tabli, rekonstrukcije i adaptacije krovova, uvođenje vode, rekonstrukcije fiskulturnih i koncertnih dvorana, sanacije učionica, fasada, kotlovnica, uređenja dvorišta škola i sl. i izdaci po istim iskazani su u iznosima od 2.000,00 do 50.000,00

KM, što potvrđuje neuređenost u ovoj oblasti i neadekvatan nadzor od strane resornog ministarstva u dijelu potrebnog planiranja, trošenja, primjene važećih propisa vezanih za nabavke sredstva i ugovaranje usluga. Najveći dio ovih izdataka odnosi se na dogradnju zgrade Mašinskog školskog centra u Srebreniku u iznosu od 130.917,15 KM, koji se odnose na radove koji su započeti u prethodnoj godini.

Na kapitalnim izdacima Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša evidentiralo je izdatke za izradu prostornog plana Tuzlanskog kantona u iznosu od 343.745,19 KM. Kako je naglašeno prethodnim revizorskim izvještajem izdaci za izradu prostornog plana plaćaju se na osnovu ugovora iz 2000. godine i po istom je trebalo sačiniti izvještaj i utvrditi stepen izvedenog posla i rok završetka istog. Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša 03.02.2005. godine Vladi je dostavilo Informaciju o izvršenim aktivnostima, utrošenim sredstvima i sredstvima potrebnim za realizaciju «Prostornog plana Tuzlanskog Kantona za period 2002. – 2020. godine» po kome je Vlada donijela zaključak o prihvatanju istog, s obavezom da ministarstvo u narednim periodima od 60 dana izvještava Vladu o realizaciji izrade prostornog plana. Nisu prezentirani akti iz kojih bi se moglo vidjeti da je Zaključak Vlade proveden i da je prostorni plan završen u periodu utvrđenom u Informaciji koju je prihvatila Vlada. Također treba napomenuti da je sa pozicije «budžetske rezerve» na ime izdataka za izradu prostornog plana plaćeno ukupno 57.470,00 KM. Ako se uzme u obzir da su Zakonom o izvršenju budžeta Tuzlanskog Kantona za 2004. godinu definisani hitni i nepredviđeni izdaci i kao takvi se isplaćuju iz sredstva tekuće rezerve, onda se ovi izdaci ne mogu smatrati hitnim i nepredviđenim.

Na kapitalnim grantovima kao drugim nivoima vlasti doznačena su sredstva općinama u iznosu od 390.000,00 KM, od čega se najveći iznos odnosi na doznačena sredstva Općini Kladanj u iznosu od 160.000,00 KM za realizaciju nabavke i nadzora montaže opreme ski lifta «Karaula» u Kladnju, a ostali dio sredstava doznačen je općinama Lukavac, Živinice, Doboj - Istok i Gradačac za izgradnju sportskih dvorana i općini Tuzla za izgradnju atletske staze na stadionu Tušanj. Sredstva su doznačena po pojedinačnim odlukama Vlade Kantona.

U skladu sa Odlukom Vlade iz februara 2004. godine odobreno je JP RTV Tuzlanskog Kantona 350.000,00 KM na ime sufinansiranja kupovine poslovne zgrade, i Odlukama Vlade iz avgusta 2004. godine JU Bosanski kulturni centar Kalesija 100.000,00 KM i JU Narodno pozorište Tuzla iznos od 50.000,00 KM na ime rekonstrukcije i investicionog održavanja zgrada centra i pozorišta.

Obzirom da su jedino od općine Kladanj i RTV Tuzlanskog kantona doznačeni izvještaji o utrošku sredstava ne možemo se uvjeriti da je u potpunosti osiguran adekvatan nadzor nad namjenskim trošenjem odobrenih sredstava.

Potrebno je da se od strane nadležnih obezbijedi adekvatan i kontinuiran nadzor nad namjenskim korištenjem odobrenih sredstva za kapitalne izdatke i kapitalne grantove.

Da se učine dodatni napori kako bi se izrada Prostornog plana Tuzlanskog kantona konačno završila.

4. 3.   **Finansijaki rezultat**

Razlika između ostvarenih prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke iskazana u kosolidovanim finansijskim izvještajima, je sljedeća:

Red. Br.	Opis	Budžet 2004. godine	Ostvarenje u 2004. godini	Indeks (4/3)x100
1	2	3	4	5
1.	Prihodi i primici	227.486.600,00	215.957.549,74	94,93
2.	Rashodi i izdaci	227.486.600,00	196.463.993,19	86,36
3.	Suficit		19.493.556,55	-
4.	Finansiranje duga kantona		4.245.940	-

Kao što se vidi iz naprijed navedene tabele, rashodi i izdaci u odnosu na ostvarene prihode i primitke iskazani su u manjem iznosu (suficit) od 19.493.556,55 KM. Međutim, ako se uzme u obzir da stvorene obaveze Ministarstva za rad i socijalnu politiku za period 2000. – 2004. godina, na dan 31.12.2004. godine nisu iskazane u ukupnom iznosu, onda se i stanje iskazanog suficita ne može u potpunosti potvrditi. Također

ovdje treba napomenuti da po osnovu ugovora o izvršenju mjera pritvora u ustanovama za izvršenje kazni zatvora obaveze stvorene u 2004. godini u iznosu od 1.022.760,00 KM nisu evidentirane na poziciji rashoda, gdje pripadaju, već na razgraničenim rashodima, što u stvari predstavlja prekoračenje ovih rashoda u odnosu na usvojeni budžet, a samim tim i nemogućnost potvrđivanja iskazanog suficita od strane revizorskog tima. Prema Izvještaju o izvršenju Budžeta Tuzlanskog kantona za 2004. godinu koji je Skupština usvojila 31.05.2005. godine iskazani suficit je raspoređen za pokriće akumuliranog deficita, odnosno izmirenje stvorenih obaveza iz ranijih godina u iznosu od 8.174.488,66 KM.

4.4. Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova

Kao i prethodne godine i u revidiranoj godini došlo je do promjene propisa tj. Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova (u daljem tekstu Uredba), kojom se propisuju pravila, uslovi i način postupanja korisnika budžeta u postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova, a što je jednim dijelom doprinijelo nedosljednoj primjeni Uredbe odnosno različitom postupanju po istoj od strane korisnika. Vezano za primjenu nove Uredbe, ističemo nejasno definisanje rukovodioca kantonalnog organa uprave, koji je bio nadležan za davanje saglasnosti po pitanju provođenja postupka direktne pogodbe sa jednim ponuđačem, što je bio slučaj za zaključivanje ugovora za kupovinu zgrade za Općinski sud Živinice u ugovaranje oročenih sredstva u bankama, gdje je saglasnost za zaključivanje ugovora neposrednom pogodbom davala Vlada Kantona.

Potrebno je da se prilikom nabavke roba, obavljanje usluga i ustupanje radova primjenjuje Zakon o javnim nabavkama.

4.5. Stanje imovine potraživanja i obaveza na dan 31.12.2003. godine

Zakonska obaveza usaglašavanja iskazanog stanja u knjigovodstvenim evidencijama sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom) na dan 31.12.2004. godine nije izvršena kod Ministarstva za rad i socijalnu politiku. Probleme vezane za iskazivanje stvarnog stanja predstavlja neusklađenost pomoćnih evidencija sa glavnom knjigom trezora koje je ovo Ministarstvo bilo u obavezi da vodi i usaglašava. Obzirom da nije postojao adekvatan nadzor od strane resornog ministarstva, nad budžetskim korisnicama koji spadaju u njihovu nadležnost došlo je do istalnutih problema, koji su izraženi već dugi niz godina. Revizijom finansijskih izvještaja budžeta Tuzlanskog Kantona utvrđeno je da se nije postupilo u skladu sa važećim zakonskim propisima u dijelu koji se odnosi na popis imovine, potraživanja i obaveza budžeta i budžetskih korisnika Tuzlanskog Kantona, jer isti nije izvršen u potpunosti u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Uredbom o računovodstvu budžeta/proračuna, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i Odlukom Vlade Tuzlanskog Kantona od 21.04.2004. godine. Ovom Odlukom Vlada je imenovala komisiju koja je trebala da do 31.05.2004. godine utvrdi stvarne obaveze (obaveza za neisplaćene naknade po Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, obaveze prema dobavljačima za isporučenu robu, materijale i pružene usluge, obaveze za neisplaćene bruto plaće i naknade, obaveze proizašle iz odluka Vlade Tuzlanskog kantona i druge obaveze, obaveze za komercijalne bankovne kredite i garancije i obaveze po osnovu potraživanja za kapitalne izdatke) Tuzlanskog Kantona, a što nije u potpunosti završeno u toku 2004. godine.

U konsolidovanim finansijskim izvještajima sadašnja vrijednost stalnih sredstava iskazana je u iznosu od 260.064.397,90 KM (nabavna vrijednost 385.569.733,26 KM i otpisana 125.505.335,36 KM). Vlada Tuzlanskog Kantona formirala je centralnu popisnu komisiju, čiji zadatak je bio da sačini zbirni izvještaj o popisu, izvrši konačno usaglašavanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja i dostavi ga ministarstvu finansija. Uvidom u dokumentaciju vezanu za izvršeni popis na dan 31.12.2004. godine, konstatovano je da isti nije u potpunosti izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH. Kod pojedinih budžetskih korisnika popis nije izvršen u cijelosti, posebno kada su u pitanju obaveze. U okviru sredstava u pripremi iskazan je iznos od 11.901.951,28 KM i isti se najvećim dijelom odnosi na zgrade u pripremi koje su evidentirane na poziciji Vlade (8.441.800,00 KM) još u prethodnim godinama. Prema izjavi nadležnih objekt je završen, ali isti nije aktiviran, o čemu ni komisija za popis nije zauzela stav i dala prijedlog za uknjiženje, odnosno aktiviranje istog. Vlada Kantona je Zaključkom od 17.03.2005. godine usvojila ovakav Izvještaj o popisu potraživanja, obaveza, stalnih sredstava i sitnog inventara u upotrebi i istim zadužila ministre da izvrše analizu Izvještaja o popisu, te da svako ministarstvo,

Ministarstvu finansija dostavi pismene prijedloge i odgovore po ovom Zaključku, posebno za neevidentirane a stvorene obaveze. Uz usvajanje Izvještaja o popisu Vlada kantona je donijela i odluku o otpisu potraživanja u iznosu od 278.029,73 KM na teret Neraspoređenog viška prihoda nad rashodima. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da je dio ovih potraživanja opravdano otpisan, jer se radi o pogrešnim knjiženjima u period 1996. – 2000. godina, kada su svi budžetski korisnici imali vlastite transakcijske račune, a što je potkrijepljeno validnom dokumentacijom. Međutim za dio otpisanih potraživanja nismo se mogli uvjeriti da su iscrpljene sve zakonske mogućnosti u cilju naplate istih. Primjera radi među otpisanim potraživanjima je i iznos od 4.730,00 KM na ime otpisanih akontacija za službena putovanja. Istina je da se isti odnosi na isplaćene akontacije iz 1998. i 1999. godine, ali postavlja se pitanje šta se čekalo sve ove prethodne godine.

Potrebno je da se u skladu sa važećim zakonskim propisima u FBiH ustroji evidencija i izvrši konačan stvarni popis potraživanja i obaveza na nivou Tuzlanskog kantona.

Da se izvrši uvid u kompletnu dokumentaciju, vezanu za otpise potraživanja i obaveza i da se preispita opravdanost otpisa istih, kao i da se utvrde eventualne mogućnosti naplate pojedinih potraživanja.

Poduzeti odgovarajuće mjere u aktiviranja stalnih sredstva u pripremi i evidentiranju isti na pripadajućim pozicijama.

4.6. Dugoročni plasmani

Na poziciji dugoročnih plasmana u konsolidovanim finansijskim izvještajima iskazano je stanje u iznosu od 26.332.628,36 KM i isto se sastoji od:

Potraživanja po osnovu pozajmica državi i neprofitnim organizacijama	13.858,00 KM
Potraživanja po osnovu pozajmica pojedincima (studentski i borački krediti)	2.982.995,17 KM
Potraživanja po osnovu pozajmica javnim preduzećima	21.370.787,18 KM
Ostala domaća pozajmljivanja	386.711,84 KM
Depozit za regresiranje kamata za primarnu poljoprivrednu proizvodnju	850.000,00 KM
Uložena sredstva u banke	721.071,71 KM
Ostali dugoročni plasmani	7.204,46KM

U toku 2004. godine je po osnovu pozajmica datim javnim preduzećima vraćeno je 806.430,80 KM, a dospjela a nenaplaćena potraživanja iznose 1.023.498,63 KM po kojim je 24.02.2005. godine podnesena tužba za naplatu.

Uložena sredstva u banke odnose se na deponovana sredstva kod Tuzlanske banke d.d. Tuzla po ugovoru koji je zaključilo Ministarstvo za boračka pitanja sa bankom. Sredstva su deponovana u iznosu od 720.000,00 KM na rok od jedne godine računajući od dana uplate sa kamatnom stopom u skladu sa važećom odlukom o kamatnim stopama banke. Sredstva su deponovana namjenski za subvencioniranje kamata na kredite za rješavanje stambenih potreba boračke populacije.

4.7. Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 7.868.620,39 KM i ista se odnose se u najvećem dijelu na potraživanja za isporučenu robu i usluge u iznosu od 2.348.076,81 KM potraživanja po osnovu unaprijed plaćene robe i usluga (avansi) u iznosu od 1.971.816,99 KM; ostala potraživanja 3.415.842,90 KM i sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 318.828,16 KM. Na Ministarstvo unutrašnjih poslova iskazana potraživanja po osnovu izvršenih usluga iznose 1.706.974,04 KM i ista se odnose na potraživanja po osnovu pratnje novca i specijalnih tereta, ministarstvo obrazovanja 596.778,30 KM. Po osnovu datih avansa potraživanja MUP-a iznose 131.445,32 KM, Ministarstva za boračka pitanja 235.575,56 KM i ministarstva obrazovanja 1.127.020,07 KM. Na poziciji ostalih potraživanja ministarstvo pravosuđa i uprave potražuje 231.715,35 KM, ministarstvo zdravstva 268.474,60 KM, i ministarstvo obrazovanja 172.422,09 KM. Najveći dio ostalih potraživanja iskazan je na poziciji Vlade i isti se odnosi na potraživanja iz ranijih

godina i veći dio je utužen (718.359,51 KM), međutim također treba napomenuti da ipak nisu poduzimane sve zakonske mjere kako bi se ova potraživanja naplatila. Primjera radi sa jednim brojem dužnika zaključeni su sporazumi, ili potpisani protokoli o načinu i dinamici izmirenja duga i isti su čak trebali biti izmireni do kraja 2003. godine. Do momenta završetka revizije navedena potraživanja nisu izmirena, a nije prezentirana relevantna dokumentacija iz koje bi se vidjelo da su poduzete određene mjere za naplatu iste.

U jednom broju Komisije za popis u ministarstvima i neposredno kod budžetskih korisnika su samo konstatovala knjigovodstveno stanje navedenih potraživanja, bez uvida u njihovu pravnu valjanost i rok dospijeca kao i bez davanja konkretnih, kvalitetnih i osnovanih prijedloga za poduzimanje adekvatnih mjera u cilju naplate istih, a posebno imajući u vidu da se radi, u najvećem dijelu, o dospjelim potraživanjima i o potraživanjima iz ranijih godina. U toku 2004. godine, kao i prethodnih godina nisu poduzimane adekvatne, zakonom predviđene mjere, za naplatu navedenih potraživanja, iako je u Izvještaju o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2003. godinu i ranijih godina konstantno daju preporuke menadžmentu za poduzimanje istih.

Na poziciji kratkoročnih plasmana iskazan je iznos od 14.905.415,61 KM i odnosi se na potraživanja za date kredite date pravnim licima u iznosu od 4.196.489,98 KM i potraživanja za depozite kod banaka u iznosu od 10.696.831,21 KM.

Nismo se mogli uvjeriti da su u toku 2004. godine poduzimane adekvatne i u dovoljnoj mjeri aktivnosti za povrat ovih pozajmica.

Depoziti kod banaka odnose se na oročena namjenska sredstva i vlastite prihode budžetskih korisnika u iznosu od 10.740.000,00 KM po osnovu zaključenih ugovora o oročenom depozitu između Tuzlanske banke, Hypo-Alpe-Adria banke i Universal banke d.d. Sarajevo Filijala Tuzla i ministarstva finansija kantona. Vlada Kantona je dala suglasnost Ministarstvu finansija za zaključenje anexa ugovora o oročavanju novčanih sredstva sa komercijalnim bankama (Tuzlanska banka doo) sa kojom je Ministarstvo finansija imalo zaključen ugovor na 3.000.000,00 KM i u 2003. godini i po istom je prolongiran rok vraćanja sredstva. U toku 2004. godine zaključeni su novi ugovori za koje je Vlada je dala suglasnost na tekst ugovora. Naime prema odluci Vlade ovdje se radi o oročavanju neangažovanih novčanih sredstva. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju (ugovore sa bankama) utvrđeno je da su za isti vremenski period oročenja ugovorene različite kamate stope. Obzirom da prilikom ugovaranja nije provedena procedura u skladu sa Uredbom postavlja se pitanje opravdanosti zaključivanja ovih ugovora.

Potraživanja za kredite date pravnim licima u iznosu od 4.196.489,98 KM odnose se na kredite date u prethodnim godinama i obzirom da je rok vraćanja istih istekao navedena potraživanja su utužena.

Kratkoročna razgraničenja su iskazana u iznosu od 5.429.716,36 KM i odnose se na razgraničene rashode koji su evidentirani po odlukama Vlade za obaveze stvorene u prethodnim periodima koje su naglašene i prethodnim revizorskim izvještajem, a za iste su sačinjeni sporazumi i protokoli o produžetku roka vraćanja. Obzirom da iste do 31.12.2003. godine nisu evidentirane u glavnoj knjizi trezora Vlada je donijela odluke o uknjižavanju ovih obaveza. Napominjemo, da i pored preporuke po prethodnom revizorskom izvještaju, obaveze koje su stvorili sudovi na području Tuzlanskog kantona, a za koje je nadležno Ministarstvo pravosuđa i uprave u iznosu od 617.137,11 KM nisu uknjižene na razgraničene rashode niti su sadržane u ovim iznosu.

U okviru ovih izdataka je i iznos od 1.789.199,75 KM koji se odnosi na sredstva koja su evidentirana po Odluci o knjiženju prekoračenja planiranog iznosa budžeta za 2004. godinu budžetskih korisnika koju je Vlada Kantona donijela 15.02.2005. godine. Navedena prekoračenja su iskazana kod Ministarstva pravosuđa i uprave u iznosu od 1.054.277,57 KM i Ministarstva obnove, razvoja i povratka u iznosu od 734.922,18 KM.

Potrebno je da se izvrši analiza zaključenih ugovora o oročavanju «slobodnih» sredstva i da se po istom poduzmu adekvatne mjere.

Prilikom plasmana slobodnih novčanih sredstva i ugovaranja oročavanja istih kod banaka poštivati odredbe Zakona o javnim nabavkama i vodeći računa da se u predmetnim slučajevima radi o javnim prihodima.

Da se još jednom izvrši analiza svih iskazanih stanja po osnovu potraživanja i obaveza kako u tekućem periodu tako i ranije i da se po istom poduzmu adekvatne mjere.

4. 8.   Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze na dan 31.12.2004. godine u finansijskim izvještajima iskazane su u iznosu od 35.222.870,81 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obaveze prema pravnim i fizičkim licima 12.645.558,51 KM, obaveze prema zaposlenim 10.874.300,23 KM i kratkoročna razgraničenja 11.668.952,07 KM.

U okviru iskazanih obaveza kratkoročne tekuće obaveze najvećim dijelom se odnose na obaveze prema dobavljačima (11.941.235,25 KM) iz 2004. godine. Ovdje treba napomenuti da je na poziciji Ministarstva za rad i socijalnu politiku i Ministarstva pravosuđa i uprave na ime stvorenih obaveza u 2004. godini obaveze u kojima je sadržan i dio obaveza iz 2003. godine, a dio obaveza iz ranijih godina. Nismo se mogli uvjeriti da su poduzete mjere po pitanju utvrđivanja odgovornosti za naprijed stvorene obaveze, kao i opravdanost stvaranja istih.

Na poziciji kratkoročnih razgraničenja razgraničeni prihodi su iskazani u iznosu od 9.026.749,22 KM ne možemo se uvjeriti da je razgraničenje istih izvršeno na osnovu stvarnih namjenski neutrošenih sredstva i relevantne dokumentacije.

Potrebno je da se izvrši analiza razgraničenih prihoda, sa osnovom i opravdanosti razgraničenja istih.

4. 9.   Dugoročne obaveze na dan 31.12.2004. godine

Dugoročne obaveze su iskazane u iznosu od 28.926.310,17 KM i odnose se na obaveze po osnovu dugoročnih kredita i zajmova u iznosu od 16.578.924,60 KM i obaveze prema dobavljačima stvorene u prethodnim godinama u iznosu od 12.347.385,57 KM.

Obaveze prema dobavljačima iz prethodnih godina predstavljaju obaveze koje su preknjižene sa kratkoročnih obaveza na dugoročne po Odluci Vlade o izvršenju Budžeta Tuzlanskog kantona sa JRT od 28.05.2003. godine, o kojim je u prethodnom revizorskom izvještaju napisano. Prema evidencijama uzetim iz glavne knjige u toku 2004. godine ovih obaveza je izmireno 4.160.538,72 KM. Obzirom na dio izvještaja koji se odnosi na vanredna popis obaveza za koje je nadležno Ministarstvo za rad i socijalnu politiku i da iste nisu završene u toku 2004. godine od strane revizorskog tima se ne može potvrditi i iskazano stanje ovih obaveza, obzirom da su predmet vanrednog popisa obaveze stvorene u periodu 2000. 2004. godina.

Poduzeti adekvatne mjere za evidentiranje ukupnih obaveza po osnovu usaglašenih stanja i zaključenih ugovora sa dobavljačima i izmirenje istih sačiniti plan izmirenja i unijeti u budžet narednih godina.

4.10.   Ostali bitni nalazi

Prema prezentiranoj dokumentaciji tekuća rezerva je realizovana u iznosu od 1.100.965,10 KM, što je u odnosu na planirana manje za 26,60 %. Vezano za odobravanje sredstava tekuće rezerve prema Zakonu o izvršavanju Budžeta Tuzlanskog kantona za 2004. godinu kada nije moguće sazvati sjednicu Vlade Kantona, predsjednik Vlade može raspolagati sredstvima tekuće rezerve do iznosa 250.000,00 KM u toku fiskalne godine.

Doznake iz sredstva tekuće rezerve vršene su na osnovu odluka Vlade i iste se odnose na veoma različite potrebe tako da su u svim slučajevima ne može potvrditi da predstavljaju hitne i nepredviđene izdatke. Primjera radi ovdje ističemo Odluku o odobravanju izdvajanja sredstava tekuće rezerve za ugovorene i druge posebne usluge Kantonalnog tužilaštva Tuzla u iznosu od 40.000,00 KM, sredstva odobrena Obrtničkoj komori Tuzlanskog Kantona na ime pomoći pokrića materijalnih troškova i programskih aktivnosti u iznosu od 12.000,00 KM, stimulaciju inspektora za suzbijanje nezakonitog rada u prometu roba u iznosu od 29.150,00 KM, obaveze za izradu prostornog plana i sl.

Potrebno je da se odobravanje, korištenje i izvještavanje o korištenju sredstava tekuće rezerve vrši u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonom o izvršavanju Budžeta Tuzlanskog kantona.

5 ZAKLJUČAK

Revizijom finansijskih izvještaja budžeta Tuzlanskog Kantona za 2004. godinu, konstatovano je da je postignut značajan napredak u rješavanju nagomilanih problema u prethodnim godinama što se odrazilo na postizanje veće transparentnosti u radu zakonodavnih i izvršnih tijela Kantona i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima.

Kao što je naglašeno u prethodnim, a i izvještaju za 2004. godinu uspostavljanje Jedinственog računa trezora ipak nije dovoljna garancija za otklanjanje i prevazilaženje utvrđenih nepravilnosti u rješavanju problema koji su ponekad i objektivne prirode. I pored ranijih preporuka i učinjenih izuzetnih napora u Ministarstvu finansija i Vladi Kantona i dalje i dalje nije obzbijeden adekvatna nadzor nad bužetskim korisnicima za koje su nadležni Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Ministarstvo za rad i socijalnu politiku i Ministarstvo pravosuđa i uprave. I pored toga što je na nivou kantona pitanje raspodjele tekućih i kapitalnih grantova dosta dobro uređeno, kod tekućih grantova za koje je nadležno Ministarstva za obnovu, razvoj i povratak, Ministarstvo za rad i socijalnu politiku i Ministarstvo za industriju energiju i rudarstvo utvrđene kriterije i programe trebaju što više doraditi u cilju postizanja veće transparentnosti u radu i namjenskog korištenja javnih sredstva. Na usavršavanju već postojećeg sistema internih kontrola na nivou cijelog kantona, kontinuirano se radi, u što se revizorski tim mogao uvjeriti i u toku svoga rada. Već su postignuti vidni rezultati po pitanju nadzora nad kod pojedinih ministarstva i izvještavanja od nižih potrošačkih jedinica o utrošenim sredstvima. Pitanje stvorenih, a neevidentiranih obaveza iz ranijeg perioda koje u ovom kantonu predstavljaju jedan od značajnijih problema privodi se kraju.

Vlada kantona sa Ministarstvom finansija u nizu svojih aktivnosti i donošenju provedbenih akata učinila je značajan napredak i pokrenula mnoge aktivnosti u revidiranoj godini i iste nastavila u toku 2005. godine, kako bi se utvrđene nepravilnosti i nedostaci otklonili i kako bi se postigla što veća transparentnost u potrošnji javnih sredstva, zakonitost rada i efikasnosti u provođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanost i objektivnosti finansijskog izvještavanja na nivou cijelog Kantona.

I u ovom izvještaju o obavljenoj reviziji date su preporuke po kojima bi se kao i ranijih godina trebalo postupiti radi otklanjanja uočenih propusta i jačanja sistema internih kontrola na svim nivoima u Kantonu.

KOMENTAR

Vlada Tuzlanskog Kantona u ostavljenom roku se očitovala na Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Budžeta Tuzlanskog Kantona za 2004. godinu i isti je prihvaćen u cijelosti. Ministarstvo za obnovu, razvoj i povratak, dopisom broj 14-14-1346705 od 16.08.2005. godine, očitovalo se na Nacrt izvještaja u dijelu koji se odnosi na ovo ministarstvo i u kojem su data pojašnjenja, a koja se odnose na nalaze vezane za raspodjelu sredstava za održivi povratak. Revizorski tim je razmotrio navedena pojašnjenja i ona koja je smatrao opravdanim inkorporirao je u konačnu verziju izvještaja.

Tim za reviziju

Viši revizor **Mirsada Janjoš, dipl. oec.**

Mlađi revizor **Esmā Muslić, dipl. oec.**